

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

**Hodnocení potenciálu příhraničních oblastí pro
rozvoj cestovního ruchu**

**Evaluation of the potential of border areas for the
development of tourism**

Radka Šuňalová

Cheb 2023.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Hodnocení potenciálu příhraničních oblastí pro rozvoj cestovního ruchu“

vypracoval/a samostatně pod odborným dohledem vedoucí/vedoucího bakalářské práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

Cheb dne 24.4.2023

v. r. *Radka Šušalová*

Zásady pro vypracování práce

1. Zpracujte přehled základních informací o vybrané oblasti.
2. Charakterizujte oblast cestovního ruchu z hlediska lokalizačních, selektivních a realizačních podmínek.
3. Analyzujte nabídku služeb cestovního ruchu ve vybrané oblasti.
4. Analyzujte poptávku po cestovním ruchu ve vybrané oblasti.
5. Shrňte výsledky z analýz.
6. Navrhněte řešení pro možný budoucí vývoj cestovního ruchu ve vybrané oblasti.

Poděkování

Touto cestou bych ráda poděkovala vedoucímu mé práce, panu doc. Ing. Petrovi Janečkovi, Ph.D., za jeho cenné rady, ochotu, vstřícnost a čas, který mi v průběhu zpracování bakalářské práce věnoval.

Děkuji své rodině, která mě v průběhu vysokoškolského studia podporovala.

Obsah

Úvod	6
1 Charakteristika oblasti.....	7
1.1 Obecná charakteristika Karlovarského kraje	7
1.2 Cestovní ruch v Karlovarském kraji	9
2 Předpoklady cestovního ruchu ve vybrané oblasti	10
2.1 Lokalizační předpoklady	10
2.1.1 Přírodní předpoklady	10
2.1.2 Kulturní předpoklady	11
2.2 Selektivní předpoklady.....	13
2.2.1 Objektivní předpoklady	13
2.2.2 Subjektivní předpoklady	14
2.3 Realizační předpoklady	15
2.3.1 Dopravní předpoklady	15
2.3.2 Materiálně technické předpoklady	15
3 Nabídka atraktivit a služeb cestovního ruchu ve vybrané oblasti.....	17
3.1 Lázeňství	17
3.1.1 Karlovy Vary	17
3.1.2 Františkovy Lázně.....	18
3.1.3 Mariánské Lázně.....	18
3.1.4 Lázně Kynžvart.....	18
3.1.5 Jáchymov	19
3.2 Kulturně historické atraktivity	19
3.2.1 Hrady a zámky	19
3.3 Kulturní zařízení.....	22

3.4	Přírodní bohatství	25
3.5	Kulturní akce	27
3.6	Lyžařská střediska	31
4	Poptávka po atraktivitách a službách cestovního ruchu ve vybrané oblasti... 32	
4.1	Vyhodnocení dotazníkového šetření	33
4.1.1	Profil respondentů	33
4.1.2	Návštěvnost Karlovarského kraje	35
4.1.3	Image a potenciál cestovního ruchu v Karlovarském kraji.....	43
4.2	Shrnutí výsledků dotazníkového šetření	48
5	Návrhy řešení pro možný budoucí vývoj cestovního ruchu ve vybrané oblasti..	49
	
5.1	Propagace atraktivit cestovního ruchu v Karlovarském kraji	49
5.2	Počet akcí ve vybrané oblasti	49
	Závěr	50
	Seznam použitých zdrojů	51
	Seznam tabulek	56
	Seznam obrázků.....	57
	Abstrakt	
	Abstract	

Úvod

Cestovní ruch je neodmyslitelnou součástí života mnoha lidí. Poskytuje lidem možnost uniknout od reality a získat nové, zajímavé a nezapomenutelné zážitky. Umožňuje lidem uspokojit své potřeby, naplnit zvědavost člověka, prozkoumávat nová místa a poznat jejich historii a zároveň obohatit i své znalosti. Z důvodu rozmanitosti služeb cestovního ruchu a destinačních atraktivit je možné vytvořit mnoho kombinací od výběru druhu dopravy přes ubytovací a stravovací zařízení až po destinace a atraktivitu.

Bakalářská práce se věnuje cestovnímu ruchu v Karlovarském kraji. Tato lokalita disponuje pestrou nabídkou atraktivit cestovního ruchu, např. lázeňství, kulturně historické památky, kulturní a sportovní zařízení, kulturní akce, lyžařská střediska a další. Neodmyslitelnými symboly kraje jsou karlovarský porcelán, Becherovka, léčivé minerální prameny, oplatky apod.

Cílem práce je zkoumání potenciálu cestovního ruchu oblasti Karlovarského kraje pro další možný rozvoj. Ke zjištění potenciálu je provedena analýza nabídky atraktivit ve vybrané oblasti a prostřednictvím dotazníkového šetření i analýza poptávky po atraktivitách ve vybrané oblasti.

V úvodu teoretické části je shrnut přehled základních informací o Karlovarském kraji včetně stručného popisu cestovního ruchu, dále je oblast charakterizována z hlediska lokalizačních předpokladů, jež se dále dělí na přírodní a kulturní, následně na selektivní předpoklady členěné na objektivní a subjektivní, dále předpokladů realizačních, které obsahují dopravní a materiálně technické předpoklady. Součástí praktické části je analýza nabídky a poptávky po atraktivitách a službách ve vybrané oblasti. V závěru práce, dle výsledků z analýzy nabídky a poptávky, autorka stanovila návrhy řešení pro možný rozvoj cestovního ruchu ve vybrané oblasti.

Výběr tématu byl založen na osobním zájmu autorky z důvodu domácího prostředí, poněvadž je Karlovarský kraj rodištěm autorky. Dalším důvodem je zájem o možný budoucí vývoj cestovního ruchu ve vybrané oblasti.

1 Charakteristika oblasti

Následující kapitola se věnuje charakteristice Karlovarského kraje. Kapitola obsahuje obecnou charakteristiku, která kraj popisuje z geografického hlediska, shrnuje proslulé a unikátní atraktivity, kterými se kraj pyšní a jsou pro něj typické i oblíbené mezi návštěvníky. Po obecné charakteristice následuje shrnutí údajů týkajících se cestovního ruchu v Karlovarském kraji. Dále je oblast charakterizovaná z hlediska lokalizačních předpokladů dělící se na přírodní, ty zahrnují reliéf, klima, hydrologické poměry a na kulturní předpoklady, které se dále člení na kulturně historické památky, kulturní zařízení a společenské akce. Poté jsou předpoklady selektivní, taktéž dělené do dvou skupin, tedy na objektivní a subjektivní. Do objektivních se řadí bezpečnostní situace, ekonomické a demografické předpoklady a subjektivní předpoklady zahrnují propagaci. Na závěr charakteristika kraje z hlediska realizačních předpokladů obsahující dopravní předpoklady, materiálně technické předpoklady dělící se na ubytovací zařízení, stravovací zařízení, zábavní zařízení a sportovní zařízení.

1.1 Obecná charakteristika Karlovarského kraje

Karlovarský kraj je třetím nejmenším krajem, jež se nachází na západě území České republiky a vznikl rozdělením kraje Západočeského na Plzeňský a Karlovarský. Na severu a západě svírá území republiky státní hranici s Německem, na východě sousedí s Ústeckým krajem a na jihu s krajem Plzeňským. Kraj je proslulý především svým lázeňstvím. Na jeho území se kromě nejznámějších lázeňských měst Karlových Varů, Františkových Lázní a Mariánských Lázní, která jsou součástí tzv. Lázeňského trojúhelníku, nacházejí i Lázně Kynžvart, Jáchymov nebo bývalé lázně Kyselka. Spolu s léčivými prameny je kraj bohatý i na přírodní minerální vody, z nichž nejznámější je Mattoni. V souvislosti s lázeňstvím jsou také velice známé lázeňské oplatky. Karlovy Vary kromě toho prosluly ještě bylinným likérem Becherovka a uměním sklářů společnosti Moser. Městem porcelánu je nazývána Nová Role, kde sídlí porcelánka Thun vyrábějící tradiční český porcelán. Z kulturní oblasti je to především Mezinárodní filmový festival Karlovy Vary, který nabízí setkání tvůrců domácích i zahraničních. (Dušková, 2022)

Obr. 1: Mapa ČR

Zdroj: „Karlovarský kraj“, n.d.

Obr. 2: Mapa okresů Karlovarského kraje

Zdroj: Český statistický úřad, 2022a

Kraj je tvořen třemi okresy – Cheb, Karlovy Vary a Sokolov a celkem se zde nachází 134 obcí, které jsou dále členěny do 527 částí. Svou rozlohou (3 310 km²) Karlovarský kraj zaujímá pouze 4,2 % území ČR. Nejrozsáhlejší z okresů je karlovarský (46 % rozlohy kraje) s největším počtem obcí (56) a největším podílem žijících obyvatel v kraji (39,0 %). Okresy Sokolov a Cheb jsou, co do počtu obcí a rozlohy, srovnatelné. Přes území kraje se podél státní hranice s Německem rozprostírají Krušné hory. Jejich nejvyšší bod Klínovec (1 244 m n.m.) leží v okrese Karlovy Vary, stejně tak jako nejnižší bod kraje (320 m n.m.), který se nachází na řece Ohři na hranici kraje. Ohře je zároveň nejvýznamnější řekou Karlovarského kraje a celé území také spadá do jejího povodí. Dalšími významnými řekami jsou Teplá, Rolava, Bystřice a Svatava. Z nich nejznámější je řeka Teplá, která se vlévá do Ohře v Karlových Varech a která protéká údolím Karlových Varů, kde vyvěrá většina horkých pramenů. (Český statistický úřad [ČSÚ], 2017)

1.2 Cestovní ruch v Karlovarském kraji

Cestovní ruch je v Karlovarském kraji jedním z nejvýznamnějších odvětví. Především lázeňství udělalo z kraje cílovou destinaci pro hosty z Čech i z ciziny. V roce 2021 navštívilo kraj 710 460 hostů. V přepočtu na 1 000 obyvatel kraje se jednalo o 2 504,5 hostů. Podíl cizinců na celkovém počtu hostů, kteří navštívili v loňském roce kraj, činil 26,8 %. Počtem přenocování na 1 000 obyvatel (9 983,7) se Karlovarský kraj v rámci České republiky umístil na 1. místě. V souvislosti s lázeňským cestovním ruchem je na území Karlovarského kraje i dostatečná nabídka kulturních zařízení a památkových zón. Ty jsou doplněny nabídkou lázeňských symfonických orchestrů a několika festivalů, z nichž nejznámější je Mezinárodní filmový festival Karlovy Vary. (Krajská správa ČSÚ, 2022)

2 Předpoklady cestovního ruchu ve vybrané oblasti

Dále je oblast charakterizovaná z hlediska lokalizačních předpokladů dělicí se na přírodní předpoklady, ty zahrnují reliéf, klima, hydrologické poměry a na kulturní předpoklady, které se dále člení na kulturně historické památky, kulturní zařízení a společenské akce. Poté jsou předpoklady selektivní, taktéž dělené do dvou skupin, tedy na objektivní a subjektivní. Do objektivních se řadí bezpečnostní situace, ekonomické a demografické předpoklady a subjektivní předpoklady zahrnují propagaci. Na závěr charakteristika kraje z hlediska realizačních předpokladů obsahující dopravní předpoklady, materiálně technické předpoklady dělicí se na ubytovací zařízení, stravovací zařízení, zábavní zařízení a sportovní zařízení.

2.1 Lokalizační předpoklady

2.1.1 Přírodní předpoklady

Reliéf

„Reliéf kraje je charakteristický nížinatou pánevní oblastí, kde leží hlavní sídla kraje – Karlovy Vary, Sokolov a Cheb, a kde je koncentrována populace i ekonomické aktivity. Mimo pánevní oblast se v centrální části kraje nachází hornatá území.“ („Karlovarský kraj“, n.d.)

Klima

Klimaticky patří území Karlovarského kraje spíše k chladnějším a vlhčím částem republiky, což je způsobeno vyšší nadmořskou výškou (průměr České republiky je 430 m. n. m a Karlovarský kraj má zhruba 600 m. n. m). Průměrné roční teploty se pohybují okolo 7,5 °C, roční úhrn srážek je přes 500 mm. (Tomák, n.d.)

Hydrologické poměry

Páteční řeka Ohře rozděluje kraj přibližně v polovině a odděluje Krušné hory na severu od Slavkovského lesa na jihozápadě a Doupovských hor na jihovýchodě. Slavkovský les a Doupovské hory jsou od sebe oddělené největším přítokem Ohře řekou Teplou. Mezi další významné přítoky Ohře patří Rolava, Svatava, Libocký potok, Odrava a Bystřice. (Beran a kol., 2019)

2.1.2 Kulturní předpoklady

Kulturně historické památky

V Karlovarském kraji se nachází mnoho kulturních památek a analýza nejvýznamnějších z nich je zpracována níže. Kromě jedinečné lázeňské architektury, zastoupené lázeňskými kolonádami, je zde také celá řada hradů, zámků, lidových i církevních památek. Nelze opomenout ani zříceniny a památky technické. Historie tohoto evropsky významného regionu se odráží i v místních horách, podhůří či velkých městech. („Památky a kultura“, n.d.)

Tento kraj navštívilo velké množství významných osobností a někteří zde vybudovali či bylo vybudováno na jejich počest mnoho kulturních památek. Příklady jsou panovník Karel IV. (Kraslice, vyhlídka Karla IV.), císařovna Alžběta Bavorská a císař František Josef I. (Alžbětina lázeň, Františkovy Lázně), Klemens Wenzel Nepomuk Lothar kníže z Metternich-Winneburgu (Lázně Kynžvart), šlechtic a vojevůdce Albrecht z Valdštejna (Pachelbelův dům, dnešní muzeum v Chebu), skladatel Ludwig van Beethoven (pomník v Karlových Varech), básník Johann Wolfgang Goethe (busta v Karlových Varech), klavírní virtuos Fryderyk Chopin (plaketa v Karlových Varech), Tomáš Garrigue Masaryk (pomník v Karlových Varech), spisovatelka Božena Němcová (pomník, Divadlo Boženy Němcové ve Františkových Lázních) a spousta dalších. („Slavná historie“, n.d.)

Kulturní a přírodní dědictví UNESCO

Kynžvartská daguerrotypie

Byla zapsána v dubnu 2018 na seznam dokumentů UNESCO Paměť světa. Kynžvartská daguerrotypie (tehdejší snímek/fotografie) je jedna z prvních daguerrotypií, kterou pořídil francouzský vynálezce Louis Daguerre a zachytil na ni motiv svého uměleckého ateliéru. Odborníci se shodují na faktu, že kynžvartská daguerrotypie patří mezi 10 nejstarších a zachovaných daguerrotypií na světě. Správa státního zámku Kynžvart chystá v příštích letech zcela novou expozici, kde bude tento technický poklad vystaven. (Vodičková, 2023)

Hornický region Erzgebirge/Krušnohoří

Zapsané v roce 2019 na Seznam světového dědictví UNESCO. Výjimečný hornický kulturní region Krušnohoří vznikl na české i saské straně Krušných hor od 12. do 20. století v důsledku těžby a zpracování kovů. Významné jednotlivé kulturní památky

montánního, těžního a zpracovatelského charakteru, včetně několika jader historických horních měst tvoří tematicky ucelené spektrum dokladů rozvoje rudného dolování světového významu a jeho vlivu na krajinu. Na české straně je zapsáno 5 oblastí:

- Hornická kulturní krajina Jáchymov
- Hornická kulturní krajina Abertamy – Boží Dar – Horní Blatná
- Hornická kulturní krajina Krupka
- Vrch Mědník
- Rudá věž smrti u Ostrova

Dále vápenka v Háji u Loučné pod Klínovcem je přidruženým objektem. (Vodičková, 2022a)

Slavné lázně Evropy

Slavná lázeňská města Evropy (Great Spa Towns of Europe) včetně Karlových Varů, Mariánských Lázní a Františkových Lázní, byla zapsána v roce 2021 na seznam světového dědictví UNESCO. Slavná lázeňská města Evropy jsou jedinečným dokladem fenoménu evropského lázeňství, které vzkvétalo zvláště od 18. století do třicátých let 20. století. Tato centra zdraví, volnočasových aktivit a společenského života představují nejlepší příklady nového typu městských celků se specifickou formou, funkcí a architekturou, která nemá jinde ve světě obdoby. Slavné lázně Evropy zároveň charakterizují hlavní mezníky ve vývoji lékařského využití minerální vody. (Vodičková, 2022b)

Česko-Bavorský Geopark – Národní Geopark Egeria

Geopark Egeria získal titul Národního geoparku v létě roku 2010 a spolu s Evropským Geoparkem Český Ráj byly prvními členy Sítě národních geoparků. V rámci Evropy a v současné době i světa působí Síť globálních geoparků, která je přidružena ke světové síti geoparků pod záštitou UNESCO. Proto se každý člen Sítě globálních geoparků zároveň stává i členem světové sítě geoparků UNESCO. Geopark Egeria je součástí přeshraničního Česko-Bavorského Geoparku, jehož území se rozkládá na území dvou států, České republiky a Německa. Území Česko-Bavorského Geoparku na české straně pokrývá ze dvou třetin Karlovarský kraj. (Vodičková, 2022c)

Kulturní zařízení

Kraj nabízí návštěvu mnoha muzeí jako např. Park Bohemium, Královská mincovna Jáchymov, Sklářské muzeum Moser, Muzeum Jan Becher, Muzeum Mattoni, Hornické muzeum Krásno, Retromuseum, Muzeum paradoxů Fatamorgana, Muzeum medvídků, Vánoční dům. Zájemci však mohou navštívit několik galerií – Galerie umění Karlovy Vary, Galerie výtvarného umění Cheb, Galerie 4, Becherova vila, Charlie Gallery a Letohrádek Ostrov. V nižší části práce je zpracovaná analýza nejznámějších muzeí a galerií. („Muzea a galerie“, n.d.)

Společenské akce

K nejvýznamnějším událostem a okamžikům každého lázeňského města patří zahájení lázeňské sezony. Dále je jednou z nejnavštěvovanějších akcí v kraji již výše zmiňovaný celosvětově uznávaný Mezinárodní filmový festival Karlovy Vary, kam se každoročně sjíždějí nejtalentovanější umělci a hvězdy světového filmu. Kromě nich se ale do kraje v průběhu roku sjíždějí nadaní jazzmani, zpěváci a interpreti vážné hudby z celého světa, díky nimž celý region pravidelně ožívá čilým uměleckým životem. Mezi vyhledávané patří koncerty Karlovarského a Západočeského symfonického orchestru, které se řadí k nejstarším v Evropě. Oblíbené jsou také Valdštejnské slavnosti a FIJO v Chebu, Jazzfest a Folklorní festival konající se v Karlových Varech, dětský filmový festival Oty Hofmana v Ostrově, mezinárodní soutěž ohňostrojů v Sokolově, mariánskolázeňský Chopinův festival, Filmový festival, Loketské kulturní léto a Festival světla v Karlových Varech. Podrobnější analýza nejvýznamnějších akcí je uvedena níže. („Města a Kultura“, n.d.)

2.2 Selektivní předpoklady

2.2.1 Objektivní předpoklady

Bezpečnostní situace

Identifikace nebezpečí (hrozeb) a analýza rizik (pravděpodobnost vzniku hrozby a její přijatelnost) v podmínkách kraje řeší Krizový plán Karlovarského kraje a Havarijní plán Karlovarského kraje. U hrozeb s vyšší mírou rizika jsou zpracovány karty opatření, kde jsou rozpracovány nezbytné postupy a reakce na konkrétní typ mimořádné události či krizové situace. Analýza hrozeb a rizik je prováděna průběžně, nejméně jednou za 4 roky. (Odbor bezpečnosti a krizového řízení Krajského úřadu Karlovarského kraje, 2020)

Ekonomické předpoklady

Hrubý domácí produkt v roce 2021 přesáhl 99 823 milionů korun. Ve srovnání s rokem 2020 toto číslo vzrostlo o 3,5 %. K 31.12.2021 byl počet obyvatel v Karlovarském kraji 283 210. V porovnání s předešlými roky míra zaměstnanosti klesla na 55,3 %. Obecná míra nezaměstnanosti ve srovnání s předchozími roky dlouhodobě roste a v roce 2021 představovala 5,7 %. (Krajská správa ČSÚ v Karlových Varech, 2022)

Demografické předpoklady

Karlovarský kraj se z hlediska počtu obyvatel řadí k nejméně početným krajům v rámci ČR. V roce 2018 v kraji žilo 295 285 obyvatel, což představuje 2,8 % české populace. KVK patří ke krajům s o něco vyšším věkovým průměrem (42,9), než je průměr celé ČR (42,3). Oproti průměru ČR má vyšší index stáří (132,4) a naopak nižší index ekonomického zatížení (53,9). Nižší výsledná hodnota indexu vypovídá o příznivějším poměru mezi ekonomicky neaktivní a aktivní složkou obyvatel z pohledu věkové struktury. (Odbory Krajského úřadu Karlovarského kraje, 2021)

2.2.2 Subjektivní předpoklady

Propagace

Pokud turistická destinace sdílí prostřednictvím sociálních médií nabízené atraktivitu a služby, přitahuje tím pozornost budoucích turistů. Pro sdílení je vhodné využít sociální sítě jako jsou například Facebook a Instagram, které se řadí mezi nejpoblárnější. (Ray a kol., 2021)

Samotný Karlovarský kraj i všechna města mají zřízené své oficiální webové stránky. Karlovarský kraj a město Cheb jsou jediné oblasti, které mají zavedené oficiální účty na níže uvedených sociálních sítích (Facebook a Instagram). Naopak Sokolov ani proslulé Karlovy Vary nemají své oficiální účty na sociálních sítích. Města Františkovy Lázně a Mariánské Lázně mají založené oficiální účty na Instagramu.

Karlovarský kraj v roce 2012 uvedl nový způsob komunikace Karlovarského kraje jako turistické destinace. Zavedl marketingovou značku Živý kraj, která má symbolizovat kraj plný energie, rozmanitosti, možností, kraj, jež žije a současně životadárnými přírodními zdroji léčí. Značka je využívána při veškeré propagaci, kterou Karlovarský kraj v rámci cestovního ruchu vykonává. (MindBridge Consulting a.s., 2018)

2.3 Realizační předpoklady

2.3.1 Dopravní předpoklady

Významným prvkem dopravní infrastruktury v kraji je také existence letiště Karlovy Vary, které je mezinárodním letišťem. V současnosti se jeho provoz s ohledem na rentabilitu letů orientuje téměř výhradně na lázeňské návštěvníky z východních zemí. Veřejná autobusová doprava orientuje svoji pozornost spíše na dopravu mezi většími městy v regionu a na městskou hromadnou dopravu (Karlovy Vary, Cheb, Mariánské Lázně, Sokolov, Aš, Jáchymov). Pro cestovní ruch na území kraje je důležitá rozvinutá síť cyklobusů, která funguje pod názvem CykloEgrentis. Je to jediný ucelený systém cyklodopravy fungující na území kraje, který obsluhuje téměř celé území regionu – města Karlovy Vary, Sokolov, Cheb, Krušné hory, Slavkovský les, Tepelskou vrchovinu a přístupnou část Doupovských hor. V poskytování těchto služeb v zimním období funguje obdobný systém skibusů. Je možné využít pravidelné skibusy ve Skiareálu Klínovec a přímé spojení mezi skiareály Klínovec a německým Fichtelberkem. Kraj je pokryt relativně hustou sítí železničních tratí a také je na páteřní železniční síť ČR napojen prostřednictvím III. železničního koridoru Cheb – Mariánské Lázně – Plzeň – Praha – Ostrava. Velkým přínosem pro Karlovarský kraj by byla elektrifikace tratě Cheb – Marktredwitz s pokračováním po území Spolkové republiky Německo. (MindBridge Consulting a.s., 2018)

2.3.2 Materiálně technické předpoklady

Ubytovací zařízení

Z dostupných údajů ČSÚ vyplývá, že v Karlovarském kraji se nacházelo v roce 2021 celkem 625 hromadných ubytovacích zařízení, která disponovala 17 041 pokoji a 36 500 lůžky. Převažují objekty hotelového typu a penziony, naopak kempů, chatových osad, turistických ubytoven a ostatních zařízení je v regionu relativně málo. (Český statistický úřad, 2022b)

Stravovací zařízení

Z hlediska počtu ekonomických subjektů podle převažují činnosti ve stravování a pohostinství, činil 31. 12. 2021 jejich počet v Karlovarském kraji 5 236 subjektů, a z toho jich bylo 1 070 v Chebu, 712 v Mariánských Lázních, 338 v Aši, 1 567 v Karlových Varech, 168 v Kraslicích, 535 v Ostrově a 846 v Sokolově. (Český statistický úřad, 2022c)

Zábavní zařízení

Vnitřní motokárová dráha a Jump-arena v unikátním zábavním komplexu s celoročním provozem Fun arena Cheb. Kromě motokárové dráhy venkovní i kryté se zde nachází Jumparena vybavená více než 20 trampolínami i olympijskou trampolínou, lezeckou stěnou, molitanovým mořem, kladinou na přetlačování, basketballem a Ninja dráhou. Novinkou je Multiball, což je interaktivní herní konzole, která kombinuje pohyb a vzdělávání. Na výběr je z více než 30 různých her pro všechny věkové kategorie i dovednostní úrovně. Další novinkou v zábavním parku je Virtuální realita. V aréně je také k dispozici restaurace s širokým výběrem jídel i nápojů. („Funarena Cheb“, n.d.)

Sportovní zařízení

Nadšenci do zimních sportů mohou využít veřejné bruslení v KV Aréně v Karlových Varech, ale i na zimních stadionech v Ostrově, Chebu, Sokolově, Nejdku a Mariánských Lázních. V nabídce jsou k dispozici zimní areály s terény vhodnými pro začátečníky i zkušené lyžaře. V nabídce jsou skiareály na nejvyšší hoře Krušných hor Klínovci, na Božím Daru, jež je nejvýše položeným městem ve střední Evropě a na Plešivci, tedy nejmladším skiareálu v ČR. Podrobnější informace o zmíněných skiareálech jsou uvedeny níže. („Zimní sporty“, n.d.)

Naopak za podmínek hezkého počasí si mohou jak děti, tak i rodiče užít spoustu zábavy v lanových centrech třeba na Plešivci, v Lokti, Mariánských Lázních, Chebu nebo Karlových Varech a v letních areálech v Krušných horách, kde je možnost si vypůjčit horské koloběžky nebo terénní trojkolky. Karlovarský kraj nabízí pro milovníky golfu 19 golfových hřišť, z nichž sedm je osmnáctijamkových. („Letní sporty“, n.d.)

3 Nabídka atraktivit a služeb cestovního ruchu ve vybrané oblasti

Následující kapitola se zabývá lázeňstvím, kterým je Karlovarský kraj vyhlášený. Kapitola dále obsahuje analýzu kulturně historických i přírodních památek, galerií a muzeí, ski areálů a kulturních akcí.

3.1 Lázeňství

Historie lázeňství sahá daleko do minulosti. Lázeňský trh se stal mezinárodním a někteří zákazníci považují návštěvu lázní za formu dovolené. Rozvoj lázeňství vedl také k růstu některých ubytovacích zařízení (např. hotelů a lázeňských domů) v mezinárodním měřítku. (Swarbrooke & Horner, 2007)

V Karlovarském kraji se nachází již zmíněný tzv. lázeňský trojúhelník, jež je tvořen třemi městy – Karlovy Vary, Františkovy Lázně a Mariánské Lázně. Kromě těchto měst, se v kraji vyskytují další dvě lázeňská města, kterými jsou Jáchymov a Lázně Kynžvart. Nelze opomenout také bývalé lázeňské město Kyselka.

3.1.1 Karlovy Vary

Karlovy Vary jsou lázně světového významu. Různé nemoci se zde léčí pomocí termominerálních pramenů s unikátním složením více než 650 let. Díky specifickým vlastnostem karlovarských minerálních pramenů a možnosti jejich téměř univerzálního využití se v Karlových Varech léčí pacienti s různými nemocemi. Mezi ty nejčastěji léčené patří **onemocnění zažívacího ústrojí, poruchy látkové výměny, diabetes mellitus, dna, obezita, paradontóza, choroby pohybového ústrojí, nemoci jater, slinivky, žlučníku a žlučových cest, stavy po onkologických nemocích a neurologická onemocnění.** („Lázeňství a prameny“, n.d.)

V Karlových Varech nabízí 44 hotelů některé výhodné balíčky, ve kterých jsou zahrnuté léčebné procedury výše zmíněných nemocí. Mezi tyto hotely patří Grandhotel Pupp, Hotel Imperial, Spa Resort Sanssouci, Hotel Romance, Parkhotel Richmond, Hotel Bristol Palace, Hotel Prezident, St. Joseph Royal Regent, Carlsbad Plaza, Karlsbad Grande Madonna, Bohemia-lázně a. s., Lázeňský hotel Kriváň a mnoho dalších. („Ubytování Karlovy Vary, n.d.)

3.1.2 Františkovy Lázně

Ve Františkových Lázních jsou specialisté na tradiční lázeňskou léčebnou kúru s využitím výhradně místních přírodních léčivých zdrojů a exkluzivním poskytovatelem originální františkolázeňské sirnoželezité slatiny. Léčí se zde **onemocnění srdce a cév, nemoci pohybového ústrojí, gynekologická onemocnění, péče po onkologických onemocněních, nemoci nervové, nemoci trávicího ústrojí, edukačně-preventivní program, diabetes mellitus a nemoci kožní**. Ve Františkových Lázních se nachází devět hotelů, které se zabývají léčbou již zmíněných onemocnění, tedy Spa Resort PAWLIK-AQUAFORUM, Imperial, Belvedere, Dr. Adler, Luisa, Metropol, Royal, Tři Lilie a Radbuza. („Františkovy Lázně“, n.d.)

3.1.3 Mariánské Lázně

V Mariánských Lázních se lázeňství stalo symbolem města před více než 200 lety. S využitím bohatých přírodních léčivých zdrojů jako jsou minerální prameny s různorodým chemickým složením, přírodní léčivý plyn a peloidy (bahno, rašelina, slatina), dokáží ulevit např. od **bolestí různého původu, pomáhají léčit nemoci pohybového ústrojí, ledvin a močových cest, nemoci dýchacích cest, metabolická, gynekologická, onkologická onemocnění či nemoci trávicího ústrojí**. („Lázeňství“, n.d.)

Léčebné procedury poskytuje 20 hotelů, například Hotel Spa Resort Hvězda, Spa & Wellness Hotel Olympia, OREA Spa Hotel Palace Zvon, Hotel Pacifik, Hotel Centrální Lázně, OREA Spa Hotel Bohemia, Hotel Royal, Hotel Maria Spa, OREA Spa Hotel Cristal, Spa & Wellness Hotel Silva, Hotel Nové Lázně a další. („Hotely a ubytování v Mariánských Lázních“, n.d.)

3.1.4 Lázně Kynžvart

Lázně Kynžvart jsou díky svým specifickým klimatickým podmínkám označovány za nejvýznamnější lázeňské místo v ČR pro léčení **netuberkulózních nemocí cest dýchacích a nemocí kožních. Také se zde provádí léčba onemocnění ledvin a cest močových, obezity, pohybového aparátu, nemocí trávicího ústrojí**. Tyto léčebné lázně jsou jediné lázeňské zařízení v ČR, kde se úspěšně léčí **děti s onemocněním ledvin a močových cest**. („Pro koho je léčba určena“, n.d.)

V Lázních Kynžvart nabízejí léčebné procedury pouze následujících sedm lázeňských domů – Lázeňský dům Orlík, Lázeňský dům Šárka, Lázeňský dům Libuše, Lázeňský dům Záboj, Lázeňský dům Výsluní, Lázeňský dům Trianon a Lázeňský dům Praha. („Lázeňské domy“, n.d.)

3.1.5 Jáchymov

První zmínky o Lázních Jáchymov pochází z počátku roku 1906. Velmi dobré léčebné účinky vedly k rozhodnutí postavit lázeňský hotel Radium Kurhaus – dnešní Radium Palace, který byl otevřen v roce 1912 a patřil k nejlepším v Evropě. („Historie Lázní Jáchymov“, n.d.)

Jáchymovské lázně nabízejí unikátní léčbu **pohybového aparátu pomocí radonové vody. Léčení pomáhá při onemocnění kloubů a oběhového ústrojí, periferního nervového systému a páteře, kožních nemocech, vylepšení stavu u nemocných cukrovkou nebo dnou, zlepšení stavu po úrazech a operacích a léčbě Bechtěrevovy choroby.** („Co se léčí v lázních Jáchymov“, n.d.)

Lázeňskou a lékařskou péči nabízí 4 hotely včetně výše zmíněného hotelu Radium Palace, dále hotel Běhounek, hotel Astoria a hotel Dagmar. („Ubytování“ n.d.) Lázně Kyselka Bývalé lázně Kyselka u Karlových Varů dnes již nejsou v provozu. Tyto malé lázně byly velice oblíbené a své největší slávy se dočkaly na konci 19. století. V dobách Heinricha Mattoniho se staly **největším komplexem chráněných budov v České republice.** Mattoni nechal v Kyselce vybudovat moderní stáčírnu, vystavěl další domy, hotely, promenádu a vodoléčebný ústav. V roce 2013 vznikla obecně prospěšná společnost Lázně Kyselka, která přebírala areál v tristním stavu a jejím základním posláním je záchrana a obnova, na které společnost stále pracuje. (Jakubíková a kol., 2019)

3.2 Kulturně historické atraktivita

3.2.1 Hrady a zámky

V Karlovarském kraji se nachází šest hradů – Loket, Chebský hrad, Seeberg, Valdštejn, Horní hrad (Hauenštejn) a Libá a šest zámků – Kynžvart, Bečov nad Teplou, Chyše, Valeč, Sokolov a Ostrov. Hrady byly postaveny v gotickém a románském stylu. Zámky byly vybudovány v klasicistním, barokním, renesančním a taktéž gotickém architektonickém stylu. Kapitola obsahuje analýzu zahrnující hlavní exponáty, které jsou

součástí prohlídek, ceny vstupů a otevírací dobu nejznámějších a nejvýznamnějších staveb, kterými jsou hrad Loket, Chebský hrad, zámek Kynžvart a zámek Bečov nad Teplou.

Hrad Loket

Kamenný královský hrad Loket, je více než 800 let staré sídlo. Návštěvníci si mohou prohlédnout **nábytek z třech předchozích staletí, starou loketskou lékárnu, dřevěné sochy a plastiky**, dále expozici **historických zbraní, chladných i palných**, a také ukázka starých **vojenských výstrojí a přilbic** a netradiční zajímavostí jsou **střelecké terče**. Součástí expozice je i sbírka **porcelánu z 19. a 20. století a sklo z karlovarské sklárny Moser**. Jsou zde vystavené i unikátní **nástěnné malby z dob vlády Václava IV., kopie dokumentů z historie hradu i samotného města Loket**. V prostorách sklepního vězení hradu se nachází bývalá **mučírna a hladomorna**. („Průvodce hradem Loket“, n.d.)

Otevírací doba je od listopadu do března 9:00-16:00, od dubna do června a od září do října 9:00-17:00 a od července do srpna 9:00-17:00. Prohlídku je možné realizovat s textem či s průvodcem, kdy děti do 6 let, držitelé ZTP/P i s jedním doprovodem a osoby s Českým národním průkazem průvodců mají vstup zdarma. Vstupné pro dospělé osoby činí 145 Kč za prohlídku s textem a 175 Kč za prohlídku s průvodcem. Pro děti, studenty, seniory a držitele ZTP je cena za prohlídku s textem 120 Kč a za prohlídku s průvodcem 140 Kč. Hrad nabízí i možnost rodinného vstupného (2 dospělí a 2 děti/studenti), kdy za prohlídku s textem zaplatí 440 Kč a s průvodcem 500 Kč. („Hradní pokladna“, n.d.)

Prohlídka hradu nabízí prozkoumání mnoha unikátních historických artefaktů a poznat trochu blíže samotnou historii tohoto hradu, kde pobýval i jeden z nejvýznamnějších králů České republiky Karel IV. Návštěva hradu Loket je vhodná pro dospělé i děti, avšak sklepní vězení hradu s mučírnou a hladomornou by nemuselo být vhodné pro malé děti, poněvadž by mohla tato část prohlídky v dětech vyvolat strach.

Chebský hrad

Chebský hrad byl postaven na počátku 12. století. V závěru téhož století byl přestavěn **na císařskou falc, jediného reprezentanta tohoto typu hradní architektury na našem území**. Do dnes se dochovalo **torzo kdysi honosného paláce, Černá věž** a především **unikátní dvojité románsko-gotické kaple sv. Martina, Erharda a Uršuly**.

Otevírací doba je v měsících leden, únor, březen, listopad a prosinec pouze v sobotu a neděli od 10:00 do 15:00. V měsících duben, květen, září a říjen je otevírací doba od 10:00 do 17:00 a v letních měsících červen-srpen je otevřeno o hodinu déle. („O Chebském hradu“, n.d.)

Při vstupu na hrad dospělí zaplatí vstupné 100 Kč, děti do 6 let a držitelé ZTP/P mají vstup zdarma, děti 6-15 let, studenti a důchodci zaplatí 50 Kč za vstup a také je možné využít rodinné vstupné (2 dospělí a 2 děti) za 250 Kč. („Vstupné na hrad Cheb“, n.d.)

Chebský hrad nemá příliš širokou nabídku historický artefaktů, ale během prohlídky se mohou návštěvníci seznámit s historií samotného hradu, které jsou součástí taktéž významní králové, např. Karel IV. a Jiří z Poděbrad a neopomenutelný vojevůdce Albrecht z Valdštejna. Opět je návštěva hradu vhodná pro dospělé i děti. Při plánování návštěvy Chebského hradu je potřeba zvážit i aspekt počasí, poněvadž převážná část stavby nemá střešní pokrytí.

Zámek Kynžvart

V průběhu prohlídky je v zámeckých interiérech možné vidět obrovský **kulečník z mahagonového dřeva, sochy z 19. století, zámeckou jídelnu s galerií předků či velice cenné deskové obrazy**. Dalším okruhem prohlídky je Muzeum a slavný kabinet kuriozit, kde se nachází **jedna z nejvýznamnějších zámeckých interiérových knihoven v Čechách a jedno z nejstarších evropských zámeckých muzeí slavný Kabinet kuriozit**. Toto muzeum obsahuje téměř 2000 exponátů z celého světa včetně osobních předmětů významných historických osobností nebo dokonce **egyptských mumii**. Pro nejmenší je možné navštívit i dětskou prohlídku. („Zámek Kynžvart“, n.d.)

Otevírací doba zámku je v měsících března, duben, říjen a listopad v úterý a čtvrtek od 12:45 do 15:00. V měsících květen, červen a září je otevírací doba od úterý do neděle 9:00-16:00. V průběhu dubna a října je o víkendech návštěvní doba také od 9:00 do 16:00. V ledních měsících červenec a srpen je od úterý do neděle otevírací doba o hodinu delší, tedy 9:00-17:00. („Návštěvní doba“, n.d.)

Výše vstupného je za každý okruh stejná. Pro dospělé tato částka činí 200 Kč. Pro seniory, mládež 18-24 let a držitele průkazu ZTP, ZTP/P je cena vstupného 160 Kč. Vstupné pro děti od 6 do 17 let činí 60 Kč. Pokud by se kdokoliv z výše zmíněných osob chtěl účastnit dětské prohlídky, zaplatí vstupné ve výši 100 Kč. („Vstupné“, n.d.)

Zámek Kynžvart nabízí prozkoumání nejen unikátních historických artefaktů, ale i pozoruhodné prostředí, kde také pobývalo mnoho významných osobností. Návštěva zámku je vhodná jak pro dospělé, tak i pro děti, pro které je zvlášť připravený program v podobě Dětská prohlídka.

Hrad a zámek Bečov

Areál je **souborem historických budov**, kterými jsou **gotický hrad, renesanční palác a barokní zámek**. („Hrad a zámek Bečov“, n.d.)

V trezorové místnosti se koná první okruh prohlídky, a to **relikviáře sv. Maura, druhé nejcnějši zlatnické památce na území ČR**. Druhý okruh prohlídky zahrnuje všechna podlaží barokního zámku, kde jsou součástí i **čtyři salony – grafický, červený, gobelínový a španělský**. Expozici tvoří **původní mobiliář, z 19. století**. Mezi nejkrásnější prostory zámku se řadí **Beaufortská knihovna a kaple sv. Petra**, kde se také konají kulturní akce. Je zde také možnost využití dětské prohlídky.

Otevírací doba této památky je v měsících duben a říjen pouze o víkendu od 9:00 do 16:00. V měsících květen, červen a září je otevírací doba od pondělí do neděle opět 9:00-16:00. Od července do srpna je otevřeno taktéž od úterý do neděle v časovém rozmezí 9:00-17:00. („Hrad a zámek Bečov nad Teplou – odhalte tajemství relikviáře sv. Maura“, n.d.)

Vstupné pro první okruh prohlídky činí 200 Kč pro dospělé a 160 Kč pro mládež ve věku 18-24 let, seniory a držitele průkazu ZTP, ZTP/P. Pro děti od 6 do 17 let je cena vstupného 60 Kč. Cena vstupného za druhý okruh prohlídky činí pro dospělé 140 Kč. Pro seniory, mládež od 18 do 24 let a držitele průkazu ZTP, ZTP/P je cena za vstup 110 Kč a pro děti je cena za vstup 40 Kč. („Vstupné“, n.d.)

Zajímavou skutečností je, že tato stavba je tvořena souborem tří staveb, které nabízejí prohlídku mimořádných prostor, ve které jsou umístěné historické artefakty. Díky nabídce dětských prohlídek by mohla být návštěva areálu zajímavou zkušeností jak pro dospělé, tak i pro děti.

3.3 Kulturní zařízení

V Karlovarském kraji je vybudováno 32 muzeí a 6 galerií. Součástí kapitoly je analýza nejznámější muzeí a galerie v kraji, kterými jsou Jan Becher muzeum, sklářské muzeum Moser, muzeum Jáchymov, Park Bohemium a Galerie umění Karlovy Vary.

Jan Becher muzeum

Místo vzniku a výroby českého tradičního bylinného likéru Becherovka. **Historická budova byla postavena v roce 1867 a po více než 100 let sloužila jako původní továrna.** Jsou zde vystavené **historické láhve Becherovky** a mnoho dalšího. Interaktivní část expozice umožňuje prohlédnout a přivonět si k bylinkám a koření, ze kterých se Becherovka vyrábí, nebo se za pomoci **virtuální reality** přenést ke stáčecí lince.

Muzeum nabízí čtyři varianty prohlídky. Základní prohlídka nabízí prozkoumání historické expozice návštěvnického centra s průvodcem a degustací nápojů. Rozšířená prohlídka nabízí totéž, co základní, avšak degustace je rozšířená o ochutnávku národního koktejlu BETON. Exclusive prohlídka je totožná s prohlídkou rozšířenou, ale návštěvník navíc dostane suvenýr v podobě personalizované láhve Becherovky. Zážiteková prohlídka nabízí prozkoumání nejen historické expozice návštěvnického centra s průvodcem a degustací nápojů, ale také komentovanou prohlídku továrny a návštěvník opět obdrží suvenýr v podobě personalizované láhve.

Otevírací doba muzea je od úterý do neděle 9:00-17:00, avšak jen ve stanové či domluvené termíny. Cena komentované prohlídky se odvíjí od zvolené varianty prohlídky a pohybuje se od 250 Kč do 490 Kč. Cena zážitkové prohlídky činí 1 500 Kč. („Objevte The Home of Becherovka“, n.d.)

Prohlídka tohoto unikátního muzea je vhodná spíše pro dospělé osoby. Originální zajímavostí, kterou muzeum nabízí je možnost využití virtuální reality. Návštěvu muzea by měly zvážit lidé, kteří nekonzumují alkohol, poněvadž prohlídku obohacuje i (nepovinná) ochutnávka samotného likéru Becherovka.

Sklářské muzeum Moser

Moser je česká firma zabývající se výrobou bezolovnatého a ručně vyráběného luxusního křišťálu. Firma byla založena v roce 1857. Díky své kráse, kvalitě, nadčasovému designu a mistrovství našich sklářů získala díla Moser **obdiv a uznání od výjimečných osobností z celého světa. Ochranná známka Moser se stala světovým znakem luxusního křišťálu a symbolem dokonalého ručního zpracování.** („O Moseru“, n.d.)

Návštěvní doba muzea je od pondělí do soboty od 9:00 do 16:00. Výše vstupného činí 150 Kč na osobu. Popřípadě je možnost využít rodinné vstupné (2 dospělí a 2-3 děti) za 300 Kč. („Návštěva sklárny Moser“, n.d.)

Také z důvodu kvality a mimořádného designu místního skla je Karlovarský kraj vyhlášen. Unikátní sklářská díla, která jsou v muzeu vystavena, si jistě získají pozornost všech návštěvníků. Návštěva muzea je vhodná spíše pro dospělé či dospívající osoby, poněvadž malé děti by tento typ muzea nemusel zaujmout.

Muzeum Jáchymov

Objekt dříve sloužil jako **Královská mincovna**. Stálá expozice je věnována **dějínám města Jáchymova, ukázce nerostného bohatství Krušných hor, dolování stříbra s pohyblivým modelem důlní činnosti**. Součástí expozice je také **dobová balneologická ordinace**. Lze vidět i stálou expozici o **táborech politických vězňů při jáchymovských uranových dolech po roce 1950**. V rámci prohlídky jsou k vidění i rozsáhlé **podzemní části**, ve kterých je umístěno **lapidárium s fragmenty portálů a domu mincmistra**. Je zde připraven program i pro malé děti.

Muzeum je otevřené celoročně od 9:00 do 17:00, avšak v měsících od května do září je tato otevírací doba od úterý do neděle a v měsících říjen až duben je otevírací doba od středy do neděle. („Muzeum Jáchymov“, n.d.)

Vstupné do muzea činí 110 Kč pro dospělé osoby, 70 Kč pro seniory, studenty a děti od 6 do 15 let, zdarma mají vstup děti do 6 let, držitelé průkazu ZTP, ZTP/P a muzeum také nabízí možnost rodinného vstupného (1-2 dospělí a 1-4 děti), které činí 260 Kč. („Muzeum Královská mincovna Jáchymov“, n.d.)

Návštěva obsahující prohlídku souboru mincí, zjištění spousty informací a detailů ohledně pracovních táborů padesátých let, by mohla být zajímavou zkušeností pro dospělé či dospívající osoby. Také malé děti by mohla návštěva muzea zaujmout, obzvláště díky programu, který je pro ně připravený.

Park Boheminium

Park Boheminium v Mariánských Lázních je **čtvrtý největší park miniatur v Evropě**. Je unikátní nejen svým jedinečným zasazením do přírody, ale i širokou nabídkou do detailu propracovaných modelů českých památek v měřítku 1:25. Je zde například Karlštejn, Ještěd, zámek Červená Lhota, letohrádek Hvězda či zámek Český Krumlov a mnoho další. Park nabízí prozkoumání více jak **70 dokonalých miniatur významných stavebních a technických památek z celé České republiky**. („Park Boheminium Mariánské Lázně“, n.d.)

Park je otevřen celoročně od pondělí to neděle od 10:00 do 18:00. Během letních měsíců (červenec-srpen) je otevírací doba o hodinu delší. Výše vstupného pro dospělé osoby činí 170 Kč. Děti 3-15 let, studenti, senioři a držitelé průkazu ZTP a ZTP/P mají cenu vstupného opět nižší, a to 120 Kč. Je zde také možnost rodinného vstupného (2 dospělí a maximálně 2 děti) ve výši 480 Kč. („Park Bohemium – vstupné a otevírací doba“, n.d.)

Návštěva Parku Bohemium by mohla být pro mnohé příležitostí spatřit některé české historické stavby, které prozatím neměli možnost skutečně navštívit. Prohlídka parku je vhodná pro dospělé i děti. I zde je při plánování návštěvy potřeba zvážit aspekt počasí, poněvadž areál nemá střešní pokrytí.

Galerie umění Karlovy Vary

Galerie je odborným zařízením, které od roku 1953 v lázeňském prostředí Karlových Varů a jejich regionu uchovává, zhodnocuje a přibližuje **české umění 20. století** ve stálých expozicích, krátkodobých výstavách, publikační činnosti a kulturně vzdělávacích programech. Galerie za dobu svého trvání shromáždila obsáhlé **sbírky českého umění**, z nichž nejvýznamnější a nejhodnotnější díla jsou trvale prezentována v počtu **asi 150 obrazů a soch**. („Historie galerie“, n.d.)

Návštěvní doba galerie je od úterý do neděle od 10:00 do 17.00. Pro dospělé osoby je výše vstupného 60 Kč. Vstupné pro děti do 15 let, studenty, seniory a držitele průkazu ZTP, ZTP/P činí 30 Kč. Taktéž je zde nabídka vstupného pro rodiny (minimálně tři členná rodina), které činí 30 Kč na osoby. („O Galerii umění“, n.d.)

Galerie umění nabízí zajímavou podívanou na unikátní umělecká historická díla. Vystavená díla upoutají pozornost umělců či zájemců o umění. Návštěva galerie je vhodná pro dospělé i děti, avšak děti by nemusela zaujmout.

3.4 Přírodní bohatství

V Karlovarském kraji se nachází celkem 34 přírodních rezervací a 56 přírodních památek. Kapitola však obsahuje souhrnné popisy a zhodnocení těch nejznámějších, např. přírodní rezervace Amerika, Národní přírodní památka Svatošské skály, Národní přírodní rezervace Božídarské rašeliniště a další.

Přírodní rezervace Amerika

Přírodní rezervace Amerika leží západně od Františkových Lázní. Jde o **významné hnízdiště vodního ptactva**. Z ptáčích pozorovatelných je poměrně snadné spatřit **druhy vzácné i běžné** jako jsou labutě, husy, kormoráni, různé druhy kachen potápek, racků i dravých ptáků. Součástí rezervace je také malý **zoo**, kde se vyskytuje několik **druhů zvířat, např. lamy**. (Hříbal, 2021)

Výlet do přírodní rezervace Amerika ocení především rodiny s dětmi, poněvadž je to vhodné místo pro děti, kde si mohou prohlédnout různé druhy zvířat a dozvědět se o nich zajímavosti z informačních tabulí. Návštěvníci mají možnost využít unikátní způsob dopravy, a to prostřednictvím mikrovláčku, který jezdí do rezervace každou půlhodinu.

Národní přírodní rezervace Soos

Přírodní rezervace Soos, která je vzdálená přibližně 6 km severovýchodním směrem od Františkových Lázní. Dokonce se jí přezdívá český Yellowstone park. Jsou zde rozsáhlá rašeliniště a slatiniště, kde z takzvaných mofet – nazývaných také bahenní sopky – vyvěrá velké množství **minerálních pramenů a čistý oxid uhličitý**. Objevovat tuto jedinečnou rezervaci je možné po **1,2 kilometru dlouhé naučné stezce, která vede po dně vyschlého jezera kdysi dávno plného minerální vody**. Zůstala zde po něm skutečně evropská rarita – takzvaný **křemelinový štít**. („Národní přírodní rezervace Soos“, n.d.)

Národní přírodní rezervace Kladské rašeliny

Národní přírodní rezervace Kladské rašeliny sestává z několika samostatných území, kde je součástí i **naučná stezka**. Největší z nich Tajga, leží východně od obce Kladská. Západně od obce leží Lysina, severně až severovýchodně Paterák a severovýchodně Malé rašeliniště. Území o výměře 290,93 ha je chráněno od roku 1933, **soustava několika samostatných rašelinišť obklopených rašelinným lesem**. (Jedudedek, 2014)

Národní přírodní památka Svatošské skály

Žulové skalní město bylo vytvořeno řekou Ohří, která v oblasti mezi Loktem a Doubím prorvala karlovarský žulový masiv hlubokým kaňonem. Na levém, nárazovém břehu vytvořila řeka vysoké žulové stěny. Národní přírodní památka je součástí **10 kilometrů dlouhé naučné stezky Doubí – Svatošské skály** s 12 zastávkami s informacemi z oborů geologie, archeologie, historie a botaniky. („Svatošské skály“, n.d.)

Národní přírodní rezervace Božídarské rašeliniště

Božídarské rašeliniště (929,6 ha) chrání rozsáhlý **komplex svahových rašelinišť a rašelinných horských luk**, přecházejících ve vřesoviště, s typickou rašeliništní flórou i faunou včetně řady vzácných a ohrožených druhů. Rašeliniště protíná několik turistických cest, cyklotras. Nejméně atraktivnější částí vede **tři kilometry dlouhá naučná stezka** s 12 informačními tabulemi. (Soukup & David, 2020)

Karlovarský kraj je proslulý nejen díky svému lázeňství, ale pyšní se i přírodním bohatstvím. Důkazem jsou i výše uvedené přírodní rezervace a přírodní památka, které nabízí bohatou podívanou na krásnou přírodu. Téměř u všech zmíněných přírodních rezervací i přírodních památek jsou součástí jejich území naučné stezky, které mohou být zpestření výletu jak pro děti, tak i pro dospělé.

3.5 Kulturní akce

V průběhu roku se v Karlovarském kraji koná mnoho kulturních akcí. Součástí kapitoly jsou stručné popisy a hodnocení pouze těch nejvýznamnějších a nejznámějších událostí, tedy zahájení lázeňské sezóny ve městech Lázeňského trojúhelníku, mezinárodní filmový festival Karlovy Vary a další.

Zahájení lázeňské sezóny ve městech Lázeňského trojúhelníku

Karlovy Vary

Karlovy Vary vstupují do nové lázeňské sezóny o prvním květnovém víkendu. Tato událost je významnou každoroční akcí, při níž je **oficiálně slavnostně zahájena karlovarská lázeňská sezona**. Nechybí **průvod městem** v čele se zakladatelem města, **králem Karlem IV. na koni, a svěcení minerálních pramenů**. Během zahajovacího víkendu je možné navštívit řemeslný jarmark, různé koncerty a další kulturní vystoupení i společenské akce. („Zahájení lázeňské sezóny“, n.d.)

Mariánské Lázně

Druhý květnový víkend každoročně patří mariánskolázeňskému slavnostnímu Zahájení lázeňské sezóny. Jedná se o pro město **nejdůležitější a největší událost**, která má tradici již více než 200 let. Každoročně je přichystaný pestrý program, ve kterém nechybí tradiční **žehnání pramenům či slavnostní mše, průvod historických kostýmů**. Pro návštěvníky je připravený i řemeslný jarmark a plno kulturních akcí včetně kolonádních koncertů. („Zahájení lázeňských sezón“, 2022)

Františkovy Lázně

Zahájení lázeňské sezóny ve Františkových Lázních začíná třetí víkend v květnu. Celoměstské oslavy, které patří k vrcholům společenského dění ve Františkových Lázních. Tradiční formát, kdy město ožije bohatým kulturním programem, **požehná se přírodním léčivým zdrojům**. („Zahájení lázeňské sezóny Františkovy Lázně“, n.d.)

Zahájení lázeňské sezóny má podobný program a průběh ve všech lázeňských městech. Díky pestrým programům jsou akce vhodné pro děti i dospělé, přesto by malým dětem nemusel být jasný smysl události.

Mezinárodní filmový festival Karlovy Vary

Mezinárodní filmový festival Karlovy Vary je **největší filmový festival v České republice a nejprestižnější filmový festival ve střední a východní Evropě**. Mezi filmaři, buyery, distributory, sales agenty a novináři je považován za **nejdůležitější událost ve střední a východní Evropě**. Festival představí každoročně na 200 filmů z celého světa a pravidelně se na něm objevují slavní a významní filmoví tvůrci. Mezinárodní filmový festival Karlovy Vary je určen pro veřejnost. („Profil festivalu“, n.d.)

Tato kulturní akce je vhodná spíše pro dospělé či dospívající osoby. Přestože je zde připravený i program pro děti, akce se účastní mnoho lidí a děti by se v davu mohly ztratit. Avšak pro návštěvníky je to jedinečná příležitost se setkat se svými idoly a také se zúčastnit promítání nejrůznějších celosvětových filmů.

Rock in Town

Hudební akce Rock in Town se koná každý rok v průběhu měsíců květen a červen. Jedná se o akci pořádanou v několika městech České republiky včetně města Locket. V jeden den vystoupí různí domácí interpreti rockové scény jako například Harlej, Traktor, Alkehol nebo Škwor. („Rock in Town“, n.d.)

Hudební akce je vhodná spíše pro dospělé či dospívající osoby. Tento styl hudby není příliš populární u dětí a také by se z důvodu nepozornosti rodičů mohly děti v davu ztratit, poněvadž se převážná pozornost věnuje právě hudebním interpretům.

Sportovní akce

RunCzech Mattoni 1/2Maraton Karlovy Vary

Několik let se v Karlových Varech i dalších městech České republiky pořádá soutěžní běžecká akce RunCzech Mattoni 1/2Maraton, která se v Karlových Varech koná v druhé půlce měsíce května. Běžecká trasa vede kolem řeky Teplá a na kolonádu kolem hotel Thermal a Grandhotelu Pupp. Také je pořádaný závod zvaný dm rodinná míle určený především pro rodiny s dětmi. Míle je atletická soutěžní vzdálenost na 1,6 km. Samotná dm rodinná míle je nesoutěžní běh. („Informace pro běžce“, n.d.)

ČEZ RunTour Karlovy Vary

Další pořádanou sportovní akcí je běžecký závod ČEZ RunTour, který probíhá nejen v Karlových Varech, ale také v dalších městech České republiky. Série závodů se koná od března do října a v Karlových Varech akce většinou probíhá v srpnu či září. Pro účastníky jsou připravené tratě dlouhé 3, 5 a 10 km a také pro děti je připraven tzv. Rákosníčkův běh na 500 a 1000 metrů. Navíc z každého startovního putuje 50 Kč na konto Nadace Leontinka, která pomáhá zrakově postiženým dětem a mladým lidem. („ČEZ RunTour Karlovy Vary 2023“, n.d.)

Obě zmíněné akce naskytují zajímavou příležitost pro sportovce zažít neobvyklý zážitek. Účast na obou akcích je vhodná pro dospělé a dospívající osoby, ale také pro děti z důvodu připravených programů i pro ně.

Valdštejnské slavnosti v Chebu

Město Cheb pořádá každý lichý rok Valdštejnské slavnosti na konci letních prázdnin. Valdštejnské slavnosti mají v Chebu dlouhou historii. Pobyť vévody a jeho vražda v Chebu byly s oblibou připomínány již začátkem minulého století. Koná se **slavnostní průvod, historický trh, rekonstrukce bitvy** a další zajímavé akce po celém Chebu. („Valdštejnské slavnosti v Chebu“, n.d.)

Valdštejnské slavnosti jsou mimořádnou událostí, kdy je návštěvníkům zajímavou formou představen konec života známého vojévůdce Albrechta z Valdštejna. Slavnosti jsou vhodné pro všechny díky pestrému programu, který zaujme dospělé i děti.

FIJO Cheb

Festival FIJO CHEB se stal obohacením kulturního dění nejen v samotném městě, ale jeho dosah je svojí podstatou nadregionální. Chebský festival je vyhledávanou **hudební událostí orchestrů z celé Evropy** a koná se každý sudý rok v létě. („Historie FIJO Cheb“, n.d.)

Unikátní událost, kde se na jednom místě sejde a vystoupí několik místních i zahraničních orchestrů. Festival je vhodný pro děti i dospělé, avšak pro děti by to mohla být posléze zdlouhavá podívaná.

Vánoční trhy

Karlovy Vary

Trasa karlovarských vánočních trhů vede od hotelu Thermal na Divadelní náměstí. Středobodem dění je Mlýnská kolonáda, kam jsou situovány vánoční trhy se stánky a podiem, kde se v rámci programu konají **koncerty. Vánoční strom a atrakce pro děti** jsou u hotelu Thermal. Celá lokalita je vyzdobena a svátečně nasvícena. Je možné využít mimořádnou dopravu prostřednictvím vánočního vláčku. („Vánoční trhy Karlovy Vary“, n.d.)

Cheb

Součástí chebských vánočních trhů je volně přístupné **ledové kluziště**, tržiště s desítkami dřevěných stánků s vánočním zbožím a občerstvením, **Ježíškova dílna a akce pro děti**, krásně nazdobený strom i celé náměstí nebo bohatý doprovodný program. („Chebské vánoční trhy“, n.d.)

Nedílnou součástí téměř každého města jsou vánoční trhy, které jsou v Karlovarském kraji vyhlášené ve městech Karlovy Vary a Cheb, které jsou známé díky sváteční výzdobě a rozmanitému programu, který zaujme dospělé i děti. Na rozdíl od Karlových Varů má Cheb pro děti připravený pestřejší program včetně mimořádné příležitosti si zabruslit na volně přístupném ledovém kluzišti.

3.6 Lyžařská střediska

Skiareál Klínovec

Klínovec leží asi patnáct kilometrů od Karlových Varů. Na Klínovci se lyžuje už od počátku 20. století. Dnes skiareál nabízí **téměř 19 km tratí různých obtížností**. Sjezdovek je celkem osmnáct, ta nejdelší měří skoro **3 km** a patří k nejdelším a nejširším sjezdovkám v České republice. Lyžaře na tratě vyvezou **3 čtyřsedačkové a 1 trojsedačková lanovka nebo několik vleků**. („Skiareál Klínovec“, 2017)

Nové lanovky jsou kryty oranžovou bublinou. Nejdelší ze sedačkových lanovek obsluhuje **novou sjezdovku do Jáchymova, která s délkou 2 950 metrů a šířkou 50–100 metrů patří k nejdelším a nejširším sjezdovkám v České republice**. („Skiareál Klínovec“, n.d.)

Skiareál Plešivec

Skiareál Plešivec je vhodný pro začínající i zkušené lyžaře a snowboardisty. Skiareál nabízí celkem **deset sjezdovek všech obtížností o celkové délce přes 12 kilometrů**. Ta nejdelší z nich, červená a modrá Hana, měří skoro **dva kilometry**. Pro profesionály je zde téměř **kilometrová černá sjezdovka Jitka** či červená a černá sjezdovka Aida měřící 1100 metrů. Pro začátečníky skiareál nabízí **šest modrých svahů** a pro nejmenší začínající jezdce je k dispozici **dětský park, který je tím největším v Česku**. („Skiareál Plešivec“, 2018)

Ski Centrum Bublava

Ski centrum leží v obci Bublava v nejzápadnějším výběžku Krušných hor na hranici s Německem. Moderní ski areál – **1 lanovka, 7 vleků a široké sjezdovky** bez front u vleků. V kategorizaci lyžařských středisek získalo Ski Centrum Bublava – Stříbrná prestižní **4 hvězdy ******. Kompaktní a moderně vybavené lyžařské středisko nabízí komorní prostředí a kompletní servis pro lyžaře a snowboardisty. („Ski Centrum Bublava – Stříbrná“, n.d.)

4 Poptávka po atraktivitách a službách cestovního ruchu ve vybrané oblasti

Formou dotazníkového šetření proběhl sběr dat vztahujících se k poptávce atraktivit a aktivit v oblasti cestovního ruchu v Karlovarském kraji. Cílem dotazníku bylo zjistit:

- hlavní motiv, za kterým do Karlovarského kraje návštěvníci nejčastěji jezdí,
- co považují za zajímavé či výjimečné k uskutečnění návštěvy kraje,
- jakou dobu zde strávili,
- případné nedostatky, které kraj má.

Dotazník byl zcela anonymní a otázky, které mohly zodpovědět pouze osoby žijící mimo Karlovarský kraj, jsou uvedeny v tab. 2. Sběr dat probíhal jen na území České republiky. Celkem se na vyplňování podílelo 202 respondentů a jejich odpovědi jsou znázorněné v grafech a zaznamenané v tabulkách níže, taktéž i jejich vyhodnocení.

Tab. 1: Seznam otázek dotazníkového šetření

1. Ve kterém kraji žijete?
2. Navštívili jste někdy Karlovarský kraj?
3. Jaké jsou důvody k nenavštívení Karlovarského kraje?
4. Jaký byl hlavní motiv Vaší (poslední) návštěvy Karlovarského kraje?
5. Za jakými typy atraktivit a aktivit jste do Karlovarského kraje jeli?
6. Jak jste se o navštívených místech/aktivitách dozvěděli?
7. Kolikrát jste v Karlovarském kraji přenocovali?
8. Jak často navštěvujete Karlovarský kraj?
9. Doporučili byste svým známým (žijícím mimo Karlovarský kraj) návštěvu Karlovarského kraje?
10. Je něco, co v Karlovarském kraji postrádáte? (pokud ano, uveďte příklady)
11. Co si vybavíte pod pojmem Karlovarský kraj?
12. Co byste chtěli navštívit v Karlovarském kraji?
13. Uveďte své pohlaví.
14. Do které věkové skupiny spadáte?

Zdroj: Vlastní zpracování, 2023

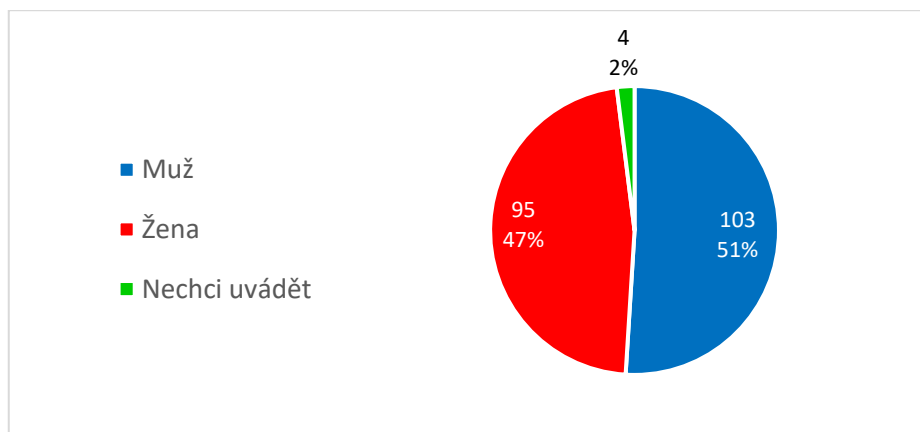
Výsledky dotazníkového šetření by mohly přispět ke zlepšení propagace atraktivit Karlovarského kraje např. pro cestovní kanceláře, sociální média, provozovatele ubytovacích, stravovacích a sportovních zařízení, pořadatele kulturních akcí apod.

4.1 Vyhodnocení dotazníkového šetření

4.1.1 Profil respondentů

U předposledního bodu dotazníku „Uveďte své pohlaví.“ bylo cílem zjistit pohlaví respondentů kvůli různorodosti zájmů a motivů pro cestování. Z obr. 3 je patrné, že více než polovina respondentů (103) byli muži, 95 respondentů byly ženy a 4 nechtěli své pohlaví uvádět.

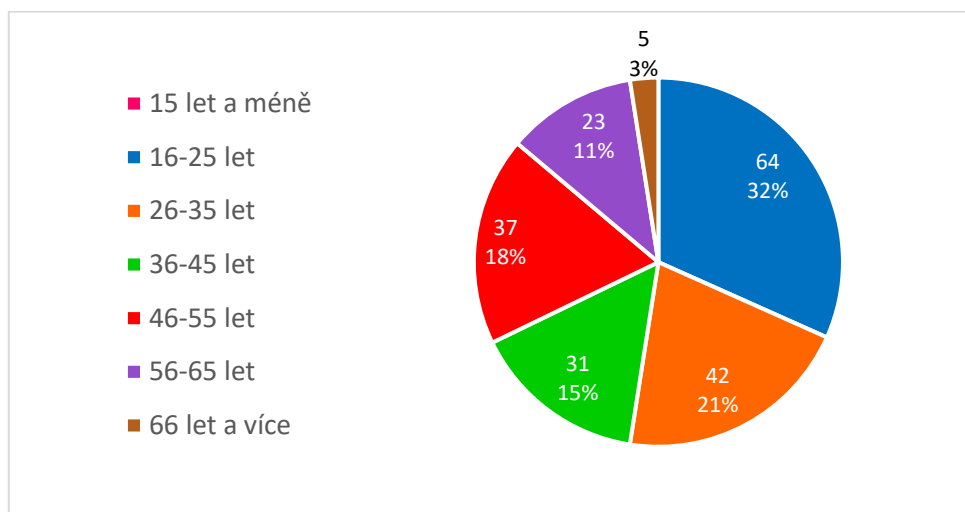
Obr. 3: Pohlaví respondentů

Zdroj: Vlastní zpracování, 2023

Poslední otázka „Do které věkové skupiny spadáte?“ měla za cíl zjistit, věkovou skupinu jednotlivých respondentů opět z důvodu různorodosti zájmů a motivů pro cestování. Z obr. 4 je patrné, že nejvyšší zastoupení zodpovězených otázek mělo 64 (více než 31,5 %) osob, z toho 39 mužů a 24 žen, spadajících do věkové skupiny 16-25 let. Následně 42 (necelých 21 %) respondentů, z toho bylo 20 mužů a 19 žen, spadající do věkové skupiny 26-35 let. Dále 15 mužů a 16 žen (necelých 15,5 %) uvedlo, že spadá do věkové skupiny 36-45 let. Do věkové skupiny 46-55 let spadá 15 mužů a 22 žen (necelých 18,5 %). Dále 12 mužů a 11 žen zvolilo věkovou skupinu 56-65 let. Nejméně dotazovaných mužů (2) a žen (3) uvedlo věkovou skupinu 66 let a více a nikdo nezvolil věkovou skupinu 15 let a méně.

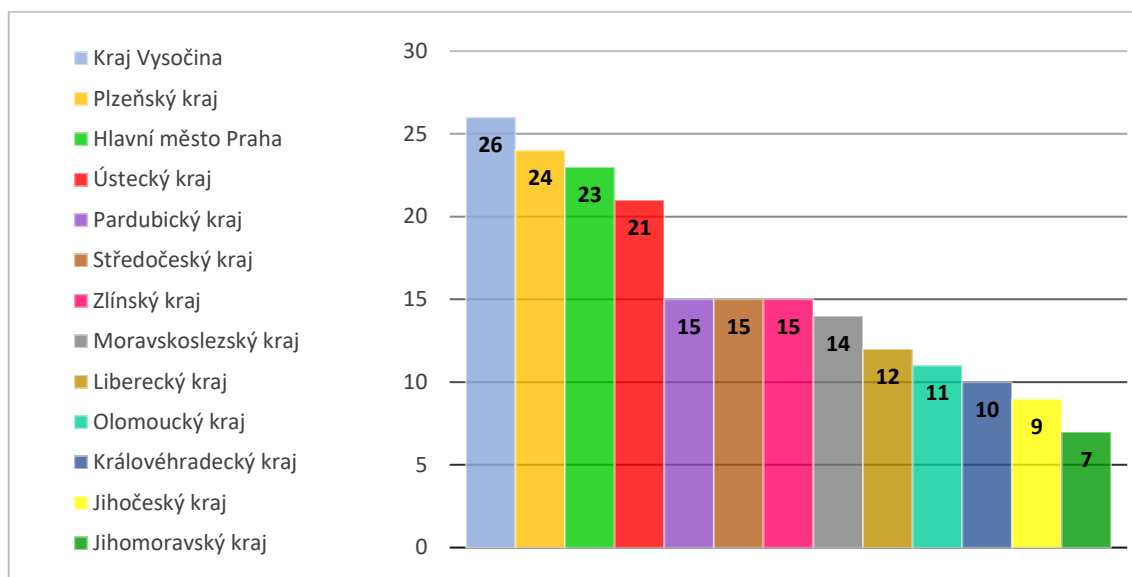
Obr. 4: Věkové skupiny

Zdroj: Vlastní zpracování, 2023

Prostřednictvím první otázky „Ve kterém kraji žijete?“ bylo možné zjistit nejen, kde jednotliví respondenti žijí, ale i odkud popřípadě přijíždějí do Karlovarského kraje a z obr. 5 je zřejmé, že nejvyšší zastoupení zodpovězených otázek mají obyvatelé kraje Vysočina s počtem 26 (zhruba 13 %) odpovědí. Dále 24 (zhruba 12 %) respondentů žijících v Plzeňském kraji vyplnilo dotazník a následuje s rozdílem jedné (zhruba 11 %) odpovědi kraj Hlavní město Praha. Také 21 obyvatel Ústeckého kraje poskytlo své odpovědi. Ve třech krajích odpověděl stejný počet respondentů, tedy 15 (téměř 7,5 %) a to v Pardubickém, Středočeském a Zlínském kraji. Nato navazuje Moravskoslezský kraj se 14 (necelých 7 %) odpověďmi. Poté následují tři kraje, které měly mezi sebou opět rozdíl jedné odpovědi, jsou jimi Liberecký kraj (12 odpovědí), Olomoucký kraj (11 odpovědí) a Královéhradecký kraj (10 odpovědí). Nejméně otázek zodpověděli obyvatelé Jihomoravského kraje se 7 (zhruba 3,5 %) odpověďmi. Následně respondenti z Jihočeského kraji s počtem 9 (zhruba 4,5 %) odpovědí.

Obr. 5: Respondenti žijící v jednotlivých krajích ČR

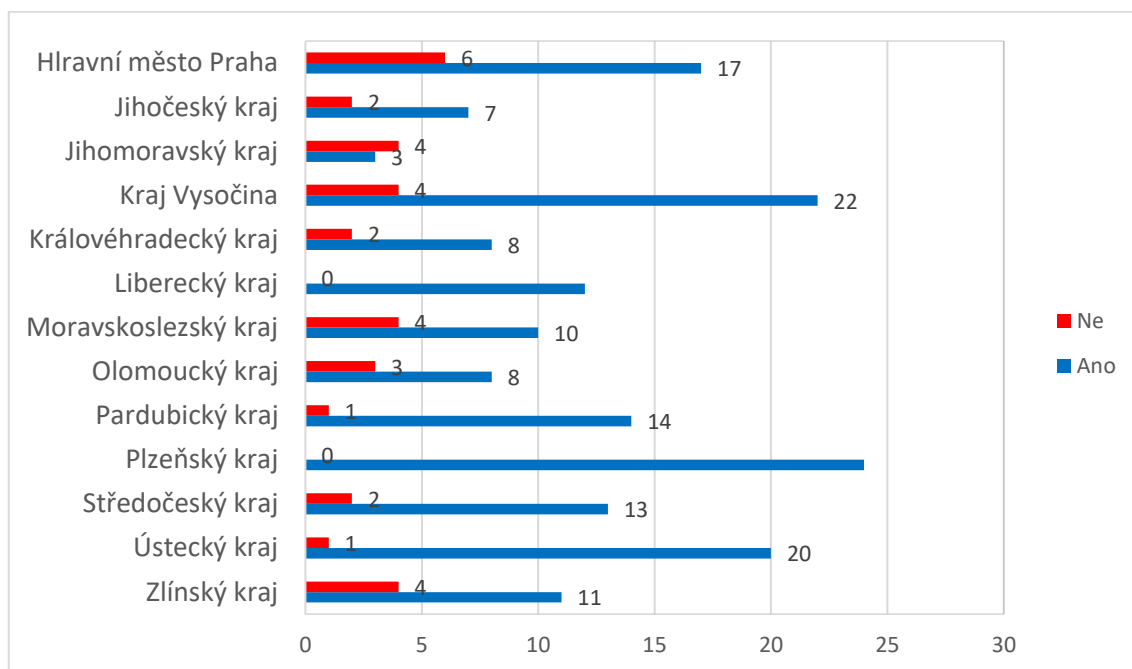

Zdroj: Vlastní zpracování, 2023

4.1.2 Návštěvnost Karlovarského kraje

Druhou otázkou „Navštívili jste někdy Karlovarský kraj?“ byli respondenti rozděleni do dvou skupin, kde jednu skupinu tvořili ti, kteří kraj navštívili a druhá skupina byla naopak tvořená respondenty, kteří tuto možnost doposud neměli. Cílem výše zmíněné otázky bylo zjistit podíl dotazovaných osob žijících mimo Karlovarský kraj, kteří jej navštívili, poněvadž jejich odpovědi na navazující otázky byly stěžejní při vyhodnocování výsledků. Z obr. 6 je zjevné, že většina, tedy 169 respondentů, kraj navštívila a zbylým 33 dotazovaným se prozatím nenaskytla příležitost svou návštěvu zrealizovat.

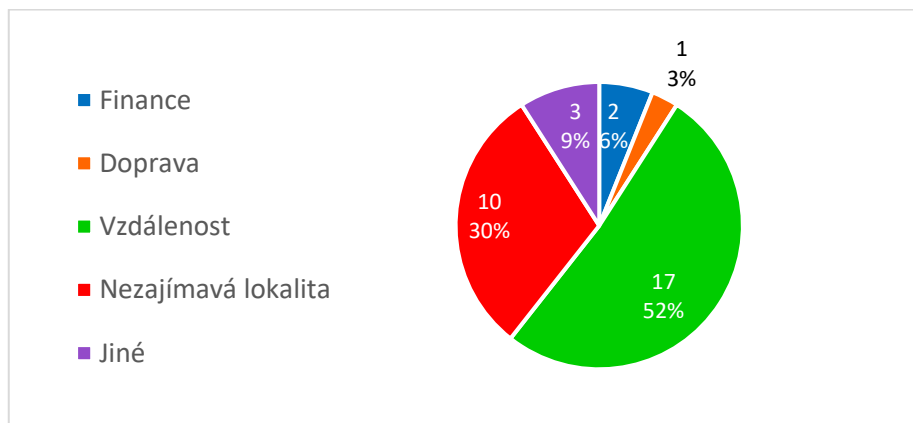
Obr. 6: Návštěvnost v Karlovarském kraji

Zdroj: Vlastní zpracování, 2023

Otázka „Jaký je důvod k nenavštívení Karlovarského kraje?“ navazovala na odpovědi respondentů, kteří kraj nenavštívili, tudíž měli možnost odpovídat pouze oni. Dle obr. 7 je pro 17 osob ze 33 největší bariérou vzdálenost, jedná se především o obyvatele Moravy. Následně je pro 10 respondentů Karlovarský kraj nezajímavou lokalitu. Dále jsou pro dvě osoby důvodem k nenavštívení finance. Naopak je nejméně vnímanou bariérou doprava a tato volba pochází od jednoho obyvatele Královéhradeckého kraje. Pro zbylé tři dotazované osoby jsou důvody jiné než uvedené možnosti.

Obr. 7: Důvody k nenavštívení Karlovarského kraje

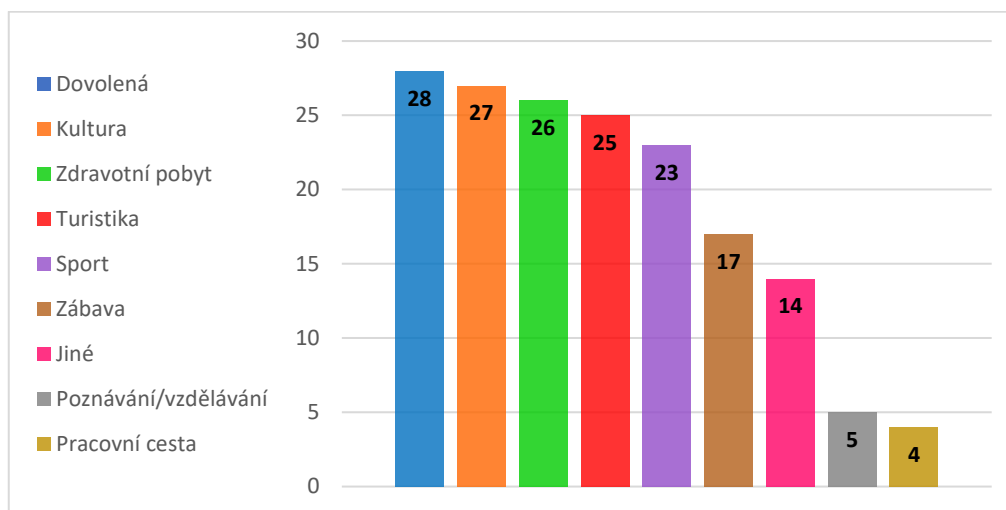
Zdroj: Vlastní zpracování, 2023

Naopak na otázku „Jaký byl hlavní motiv Vaší (poslední) návštěvy?“ měli možnost odpovídat pouze respondenti, kteří Karlovarský kraj již navštívili. Mezi nejvíce zvolenými odpověďmi je minimální rozdíl, jež je viditelný na obr. 8. Nejčastějším motivem k navštívení kraje byla dovolená, kterou zvolilo 28 (zhruba 16,5 %) ze 169 respondentů, následně s počtem 27 (zhruba 16 %) odpovědí byla kultura, na třetí příčce je zdravotní pobyt, na který zareagovalo 26 (necelých 15,5 %) dotazovaných osob. Taktéž je minimální rozdíl mezi nejméně volenými možnostmi, kterými jsou se čtyřmi (necelých 2,5 %) reakcemi pracovní cesta a s počtem pěti (téměř 3 %) odpovědí poznávání/vzdělávání.

Zdravotní pobyt je hlavním motivem k navštívení Karlovarského kraje pro respondenty žijí především v kraji Jihomoravském, Královéhradeckém, Pardubickém, Zlínském a kraji Vysočina. Jedná se především o osoby starší 45 let. Pro respondenty ve věkovém rozmezí 36-65 let a žijících zejména v kraji Moravskoslezském, Olomouckém a Středočeském je hlavním motivem k navštívení dovolená. Hlavním motivem pro dotazované osoby žijící zejména v kraji Jihomoravském, Ústeckém a Hlavní město Praha je turistika a jedná se o osoby ve věku 16-55 let. Pro respondenty žijící v Jihočeském a Plzeňském kraji a ve věkovém rozmezí 16-45 let byla hlavním motivem zábava. Sport byl dalším hlavním motivem pro respondenty žijící v Olomouckém kraji a spadající do věkové skupiny 56-65 let. Pro respondenty žijící v Libereckém kraji byla hlavním motivem kultura.

Je tedy zřejmé, že osoby žijící ve vzdálenějších krajích od kraje Karlovarského navštěvují kraj především z důvodu zdravotního pobytu a dovolené. Naopak pro osoby žijící v krajích sousedících či ne příliš vzdálených, s výjimkou Jihomoravského a kraje, je hlavním důvodem k navštívení turistika a zábava.

Obr. 8: Hlavní motivy k navštívení Karlovarského kraje

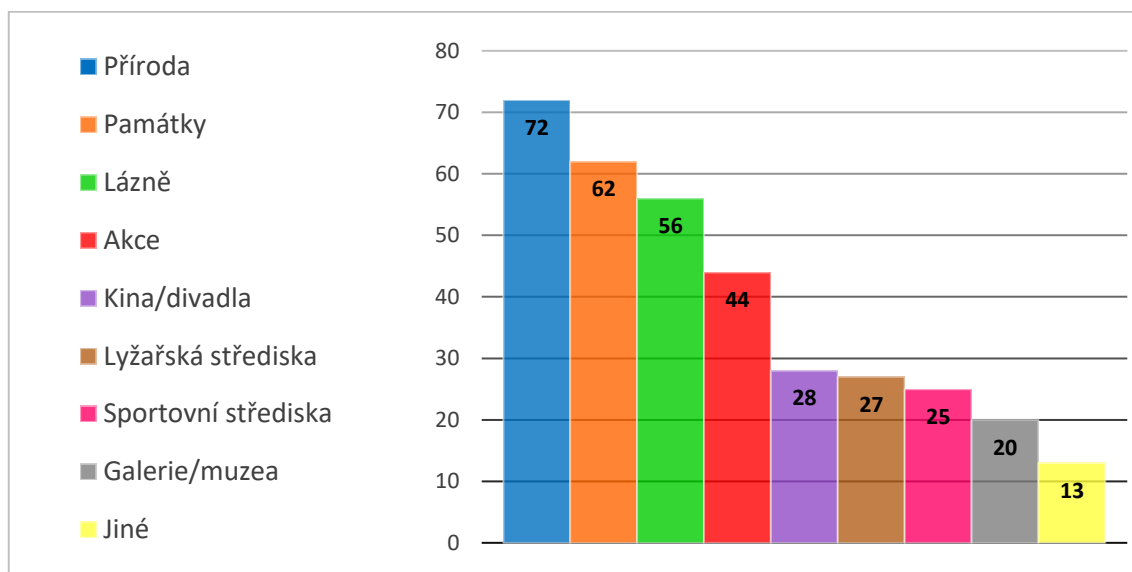

Zdroj: Vlastní zpracování, 2023

Na předešlou otázku navazuje otázka „Za jakými typy atraktivit a aktivit jste do Karlovarského kraje jeli?“. Zde respondenti mohli zvolit více odpovědí z nabízejících možností. Dle obr. 9 je zjevné, že největší část zrealizovaných návštěv byla za přírodou, kterou zvolilo 72 (více než 42,5 %) ze 169 respondentů, s druhým největším počtem návštěv jsou památky s počtem 62 (více než 36,5 %) odpovědí. Mezi oblíbené atraktivity se řadí i lázně, které navštívilo 56 (zhruba 33 %) dotazovaných osob. Minimální množství odpovědí byla možnost Jiné, kterou vybralo 14 (více než 8 %) lidí, přičemž z toho šest respondentů zvolilo i jiné možnosti. Mezi nejméně navštěvovaná místa patří galerie či muzea s 20 (necelých 12 %) odpověďmi a následně byla zvolená sportovní střediska, kam svou návštěvu uskutečnilo 25 (necelých 15 %) dotazovaných osob.

Respondenti spadající do věkové skupiny 16-35 let nejvíce navštěvovali památky, přírodu a akce, u žen to byly navíc také galerie či muzea. Nejvíce dotazovaných osob ve věkovém rozmezí 36-45 let navštívili především přírodu, památky a akce. Respondenti ve věku 46-55 let také nejvíce navštěvovali přírodu a akce, ale i lázně. Největší část dotazovaných osob ve věku 56-65 let navštívila lázně, památky a přírodu. Lázně navštívila většina respondentů starších 65 let.

Obr. 9: Navštívené atraktivity a aktivity v Karlovarském kraji

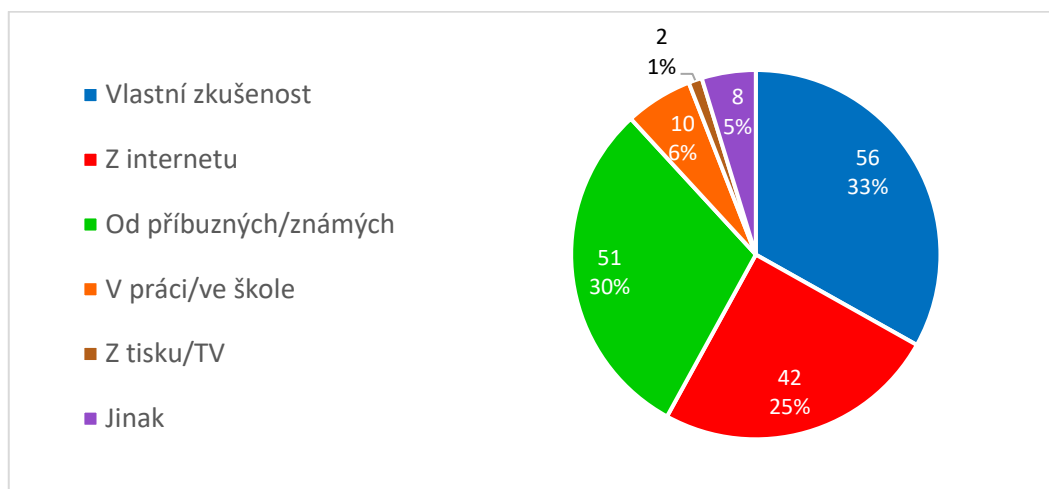

Zdroj: Vlastní zpracování, 2023

Taktéž na otázku „Jak jste se o navštívených místech/aktivitách dozvěděli?“ mohly odpovídat pouze osoby, které kraj navštívily. Výsledky jsou znázorněny na obr. 10, kde nejčastější volbou byla vlastní zkušenost, kterou zvolilo 56 ze (více než 33 %) 169 respondentů a je tedy zřejmé, že jejich návštěva byla opakovaná. Dále se 51 (zhruba 30 %) osob dozvědělo o atraktivitách od příbuzných či známých. Poměrně častým zdroje je také internet, který vybralo 42 (téměř 25 %) respondentů. Naopak nejméně častým zdrojem je tisk nebo televize, kdy tato možnost byla zvolená 2krát. V práci nebo ve škole se o navštívených atraktivitách dozvědělo 10 (téměř 6 %) dotazovaných osob. Zbýlých 8 (více než 4,5 %) lidí se o místech či aktivitách dozvědělo z jiných zdrojů.

Nejčastějšími zdroji, kde se respondenti ve věku 16-25 let dozvěděli o navštívených atraktivitách, byl internet, příbuzní a známí, ale v případě žen to byla navíc i vlastní zkušenost, a to samé platí pro ženy ve věku 56-65 let. Také pro respondenty spadající do věkové skupiny 26-35 let byl zdrojem informací internet. Muži ve věku 36-45 let se o navštívených atraktivitách dozvěděli z vlastní zkušenosti a internetu. Ženám spadajícím do věkových skupiny 36-45 let a 66 let a více byla zdrojem vlastní zkušenost a dále i příbuzní či známí. Respondenti ve věkovém rozmezí 46-55 let čerpali z vlastní zkušenosti. Muži starší 55 let se o atraktivitách dozvěděli od příbuzných či známých.

Obr. 10: Zdroje o navštívených místech/aktivitách

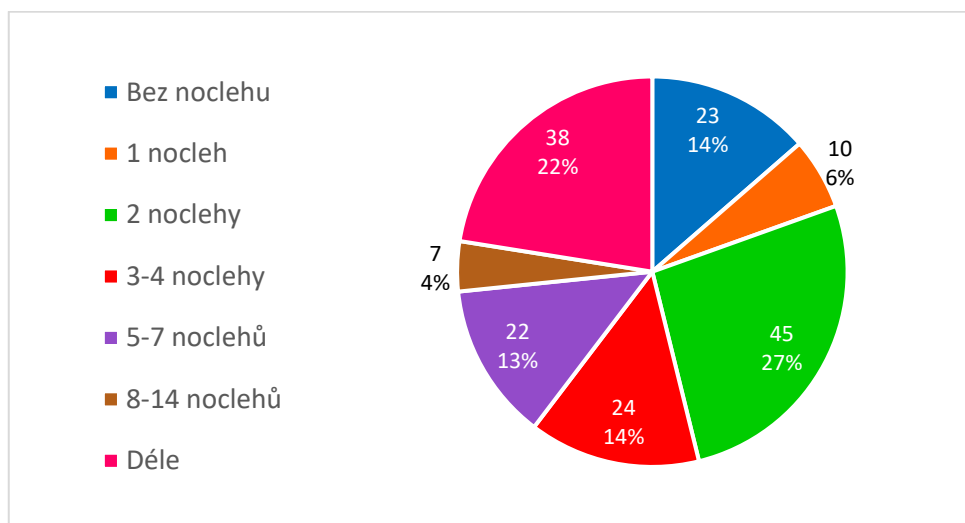

Zdroj: Vlastní zpracování, 2023

Záměrem otázky „Kolikrát jste v Karlovarském kraji přenocovali?“ bylo zjistit, jakou dobu respondenti v kraji pobývali. Z obr. 11 vyplývá, že nejvíce dotazovaných osob ze 169, tedy 45 (více než 26,5 %), strávilo v kraji dvě noci. V oblasti pobývalo déle než čtrnáct dní 38 (téměř 22,5 %) respondentů. Návštěvu do regionu se třemi až čtyřmi noclehy zrealizovalo 24 (více než 14 %) turistů. Dále 23 (více než 13,5 %) návštěvníků uskutečnilo svou návštěvu bez noclehu. Podobný počet (22) respondentů přenocovalo pět až sedm nocí. Možnost pouze jednoho noclehu využilo 10 (necelých 6 %) turistů. Nejmenší počet lidí (7) strávilo v kraji osm až čtrnáct nocí.

Je tedy zřejmé, že téměř polovina respondentů v kraji stráví dvě až čtyři noci a jedna čtvrtina v kraji pobývá déle než 14 dní, což jsou pravděpodobně převážně lidé, kteří kraj navštívili z důvodu zdravotního pobytu.

Obr. 11: Počet přenocování

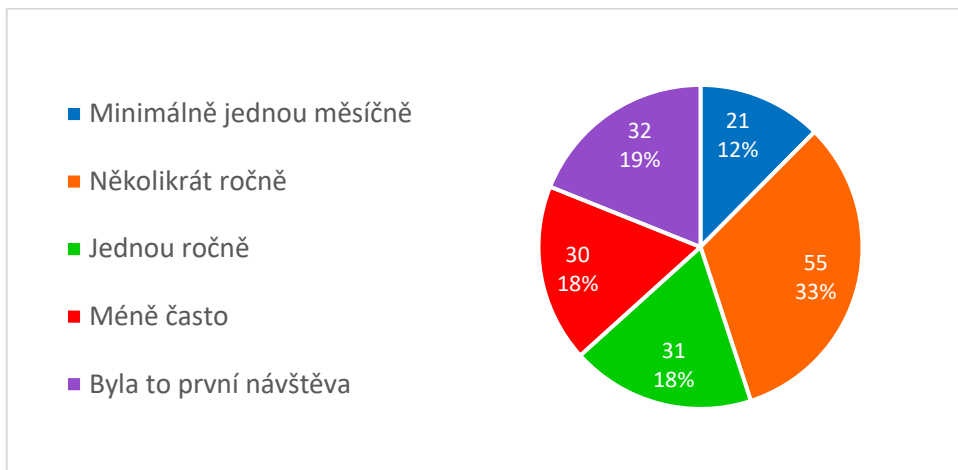
Zdroj: Vlastní zpracování, 2023

Cílem otázky „Jak často navštěvujete Karlovarský kraj?“ bylo zjistit nejen frekvenci návštěv, ale také popřípadě zjistit, kolik respondentů svou návštěvu realizuje opakovaně a kolik jich navštívilo kraj prvně. Dle obr. 12 je zjevné, že největší podíl respondentů s počtem 55 (zhruba 32,5 %) odpovědí navštěvuje kraj opakovaně několikrát ročně. Jednou ročně do oblasti zavítá 31 (necelých 18,5 %) dotazovaných osob. Do oblasti se dostaví 30 respondentů nepřilíš často, a to méně než jedenkrát ročně. Co se týče první návštěvy, tak to zrealizovalo 32 lidí.

Překvapivým zjištěním bylo, že ze 169 respondentů zhruba 82 % realizují návštěvu opakovaně.

Nejčastěji Karlovarský kraj navštěvují respondenti žijící v Plzeňském a Ústeckém kraji, a to většinou několikrát ročně či minimálně jednou měsíčně. Respondenti z kraje Jihomoravského, Zlínského, Moravskoslezského, Královéhradecké, Pardubického, Středočeského a Hlavní město Praha navštěvují kraj méně často či to pro některé byla první návštěva. Taktéž pro většinu respondentů žijících v kraji Vysočina byla návštěva Karlovarského kraje první. Jednou či několikrát ročně navštěvují kraj dotazované osoby žijící v kraji Libereckém a Jihočeském kraji a překvapivě i většina osob žijících v Olomouckém kraji navštěvuje kraj několikrát ročně.

Obr. 12: Frekvence návštěv Karlovarského kraje

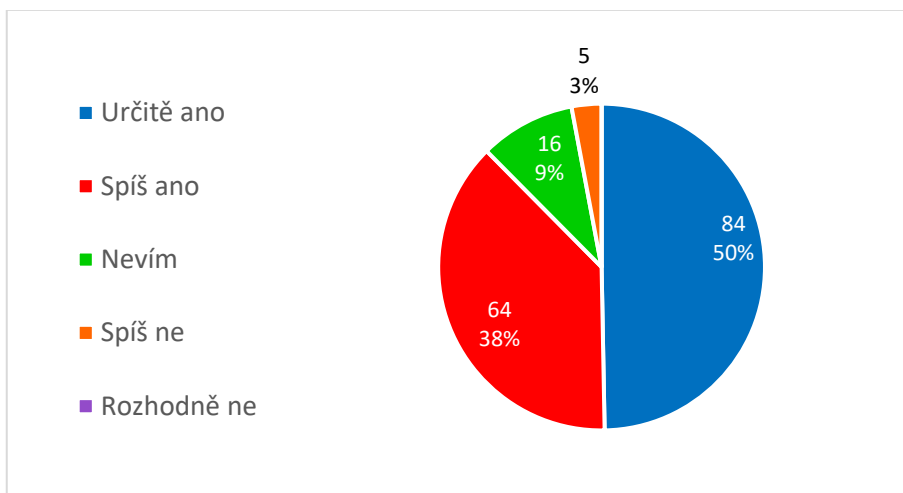

Zdroj: Vlastní zpracování, 2023

Následující otázka „Doporučili byste svým známým (žijících mimo Karlovarský kraj) návštěvu Karlovarského kraje?“ měla za záměr zjistit, jaká je pravděpodobnost, že by respondenti návštěvu kraje doporučili své rodině, přátelům či známým. Z obr. 13 je zřejmé, že kromě jedné odpovědi by téměř polovina, tedy 84 respondentů, návštěvu kraje určitě doporučila. Dalších 64 respondentů zvolilo možnost spíše ano. Svým doporučením si nebylo jistých 16 lidí, kteří odpověděli Nevím. Nejméně dotazovaných osob (5) by návštěvu spíše nedoporučila a nebyl nikdo, kdo by návštěvu rozhodně nedoporučil.

Je tedy pravděpodobné, že se většině respondentů v Karlovarském kraji líbilo a doporučili by svým známým či rodině taktéž kraj navštívit.

Obr. 13: Doporučení návštěvy Karlovarského kraje

Zdroj: Vlastní zpracování, 2023

4.1.3 Image a potenciál cestovního ruchu v Karlovarském kraji

Následující otázka „Je něco, co v Karlovarském kraji postrádáte?“ byla formou otevřených odpovědí. Dle tab. 2 je patrné, že 71 (zhruba 42 %) dotazovaných osob ze 169 nic v kraji nepostrádá a 41 si nejsou jistí, zda je něco, co postrádají. Dále si 7 lidí myslí, že v kraji není dostatek parkovacích míst. S počtem šesti odpovědí je vnímaným nedostatkem množství kulturních akcí jako jsou například koncerty a stále nedokončená dálnice směr Karlovy Vary-Praha, na což navazuje odpověď pěti respondentů, podle kterých by se měla zlepšit infrastruktura. Stejnému počtu osob (5) schází zoologická zahrada a aquaparky. Jak více obchodních center, tak i více kulturních středisek by chtěli čtyři lidé. Co se týče prostředí, tak pro větší čistotu i pocit bezpečí jsou tři respondenti. Taktéž pro levnější ubytování jsou tři respondenti. Pro dvě dotazované osoby je v kraji nedostatečné množství podniků s noční zábavou jako jsou kluby a bary. Lepší životní úroveň i lepší životní podmínky uvedli dvě osoby.

Tab. 2: Příklady věcí, které respondenti v Karlovarském kraji postrádají

Odpovědi	Počet odpovědí	Odpovědi	Počet odpovědí
Ne/Ani ne/Nic	71	Lepší životní úroveň	2
Nevím/Asi ne	41	Lepší pracovní podmínky	2
Více míst na parkování	7	Pouze snowboardové trasy	1
Více kulturních akcí (koncerty, ...)	6	Více péče o památky	1
Dálnice Praha–Karlovy Vary	6	Kulturní vyžití pro důchodce	1
Lepší infrastruktura	5	Více aktivit pro mladší lidi	1
Zoologická zahrada	5	Veřejná WC	1
Aquaparky	5	Lepší cesta do Plzně	1
Obchodní centra	4	Vysoké školy	1
Víc kulturních středisek	4	Bydlení	1
Čistota	3	Větší zájem ze strany státu	1
Pocit bezpečí	3	Větší občanská vybavenost	1
Levnější ubytování	3	Soudržnost a pravda	1
Noční zábava – kluby, bary	2		

Zdroj: Vlastní zpracování, 2023

Taktéž otázka „Co si vybavíte pod pojmem Karlovarský kraj?“ byla formou otevřených odpovědí a opět měly možnost odpovídat všechny dotazované osoby (202). Cílem otázky bylo zjistit, jakou image má Karlovarský kraj z pohledu respondentů žijících mimo kraj. Z tab. 3 vyplývá, že nadpoloviční většině lidí (106) se vybaví lázně či lázeňský trojúhelník.

Obr. 14: Karlovy Vary

Zdroj: „Počasí v Kalových Varech“, n.d.

Obr. 15: Mariánské Lázně

Zdroj: „Památky“, n.d.

Obr. 16: Františkovy Lázně

Zdroj: „Lázně Františkovy Lázně a.s.“, n.d.

Častou odpovědí byl také mezinárodní filmový festival Karlovy Vary, který uvedlo 50 (necelých 25 %) respondentů. Také samotné město Karlovy Vary odpovědělo 27 (necelých 13,5 %) lidí. Dále 20 (téměř 10 %) dotazovaných osob si vybaví pod pojmem Karlovarský kraj ruské občany. Se stejným počtem odpovědí (14) byla příroda a lesy,

lyžařská střediska a lázeňské oplatky. Klínovec byl uveden devětkrát. Lázeňské kolonády odpovědělo 8 (téměř 4 %) lidí. Prameny i hotel Thermal uvedlo sedm respondentů. Vřídlo napsalo šest respondentů.

Je zřejmé, že si pod pojmem Karlovarský kraj mnoho lidí vybaví lázně či lázeňský trojúhelník, a tedy i samotná lázeňská města. Dále i různé kulturní památky a symboly, které jsou pro Karlovarský kraj typické, např. Becherovka, porcelán a Mattoni.

Tab. 3: Představa respondentů pod pojmem Karlovarský kraj

Odpovědi	Počet odpovědí	Odpovědi	Počet odpovědí
Lázně/Lázeňský trojúhelník	106	Kultura	2
Mezinárodní filmový festival KV	50	Hezké prostředí	2
Karlovy Vary	27	Doly	2
Rusové	20	Řeka Ohře	2
Příroda/Lesy	14	Cheb	2
Lyžařská střediska	14	Sokolov	2
Lázeňské oplatky	14	Mattoni	2
Klínovec	9	Bezdomovci	2
Lázeňské kolonády	8	Drogy	2
Hotel Thermal (+bazén)	7	Domov	2
Prameny	7	3. nejmenší kraj v ČR	1
Vřídlo	6	Zámek Kynžvart	1
Františkovy Lázně	5	Chebský Hrad	1
Hotely	5	Kyselka	1
Chudoba/Chudý kraj	5	Přírodní rezervace SOOS	1
Nezaměstnanost	5	Chebský Špalíček	1
Rodina	5	Minerálka (Mattoni)	1
Západ Čech	4	Klášter Teplá	1
Krušné hory	4	Vánoční dům	1
Karlovarský porcelán	4	Miniatury v Mar. Lázních	1
Jáchymov	4	Karlovarské divadlo	1
Mariánské Lázně	4	Jesenice	1
Grandhotel Pupp	4	Dětství u babičky	1
Turistika	4	Málo rozvinutý kraj	1

Cikáni	4	Aleš Háma	1
Památky	3	Vojenský újezd	1
Becherovka	3	Dolní Žandov	1
Hrad Loket	3	Předražena lázeňská města	1
Wellness/procedury	3	Rozhledny	1
Plešivec	3	Cestovní ruch	1
Sportovní vyžití	3	Rozhledna Krudum	1
Cyklostezky	3	Koupaliště Lido	1
Aš (nejzápadnější město ČR)	3	Zábava	1
Seriál Rapl	3	Neupřímnost, lhaní, zlo mezi lidmi	1

Zdroj: Vlastní zpracování, 2023

Obr. 17: Rozhledna Krudum

Zdroj: Svoboda, 2008

Cílem následující otevřené otázky „Co byste chtěli navštívit v Karlovarském kraji?“ bylo zjistit, jaké atraktivity by chtěli respondenti navštívit, což dále vedlo ke zjištění, zda by respondenti, kteří již Karlovarský kraj navštívili, svou návštěvu zopakovali. Možnost odpovídat měli všichni respondenti. V tab. 4 jsou uvedeny veškeré odpovědi, z nichž je zřejmé, že nejvíce dotazovaných osob (24) by v kraji chtělo navštívit lázně. Dále by se chtělo 20 (téměř 10 %) lidí zúčastnit mezinárodního filmového festivalu v Karlových Varech a následuje město samotné, tedy Karlovy Vary by chtělo navštívit 17

(necelých 8,5 %) osob. Dalšími místy, kam by se chtělo podívat stejné množství (11) jsou Mariánské Lázně a hotel Thermal). Krušné hory i Františkovy Lázně by chtělo navštívit 9 (téměř 4,5 %) lidí. Poté Vřídlo by chtělo vidět 8 respondentů. Se stejným počtem odpovědí (7) byl napsán Jáchymov a Aš či okolí města. Lázeňské kolonády, Grandohotel Pupp i přírodu či lesy by chtělo navštívit šest dotazovaných osob. Taktéž stejný počet respondentů (5) odpovědělo Hrad Loket, Jáchymovské doly, Klínovec, Mattoniho muzeum a Cheb či celé Chebsko. Pouhých 13 (necelých 6,5 %) lidí by navštívit nic nechtělo.

Z tab. 3 vyplývá, že největší zájem o návštěvu je oblast lázeňství. Respondenti by tedy chtěli navštívit lázně, lázeňská města, která jsou součástí lázeňského trojúhelníku, Alžbětiny lázně a další. Další lákadlem jsou historické památky, např. hrad Loket, Chebský hrad, rozhledny, Jáchymovské doly, Špalíček v Chebu atd. Také příroda a přírodní památky jsou lákadlem jako například Krušné hory, lesy, přírodní rezervace SOOS, CHKO Slavkovský les, naučná stezka Kladská a další. Dále i některých akcí by se chtěli respondenti zúčastnit, např. mezinárodní filmový festival Karlovy Vary a hudební festival Loket.

Tab. 4: Příklady atraktivit, které by chtěli respondenti navštívit

Odpovědi	Počet odpovědí	Odpovědi	Počet odpovědí
Lázně	24	Naučná stezka Kladská	2
Mezinárodní filmový festival KV	20	Ašský výběžek	2
Karlovy Vary	17	CHKO Slavkovský les	2
Mariánské Lázně	11	Bečov nad Teplou	2
Hotel Thermal (+bazén)	11	Fun aréna Cheb	2
Krušné hory	9	Zajímavá města	2
Františkovy Lázně	9	Rozhledny	2
Vřídlo	8	Svatošské skály	1
Jáchymov	7	Přírodní památky	1
Aš/Ašsko	7	Zpívající fontána v Mariánských Lázních	1
Lázeňské kolonády	6	Architektura	1
Grandohotel Pupp	6	Plešivec	1
Přírodu/Lesy	6	Vše kromě lázní	1

Hrad Loket	5	Hudební festival Loket	1
Jáchymovské doly	5	Dračí skály	1
Klínovec	5	Chebský hrad	1
Mattoniho muzeum	5	Golfové hřiště a závodíště KV	1
Cheb/Chebsko	5	Pravoslavný kostel v KV	1
Nejzápadnější bod ČR	4	Alžbětiny Lázně	1
Muzeum Becherovky	4	Lázně Kynžvart	1
Rozhledna Diana v KV	4	Krajinka a náměstí v Chebu	1
Boží Dar	4	Řeka Ohře	1
Hrady/Zámky	3	Miniatury v Mar. L.	1
Přírodní rezervace SOOS	3	Výstava motýlů na Dianě	1
Vánoční dům	3	Linhart a Bochov	1
Ski areál Klínovec	3	Porcelánka Thun	1
Ski areál Plešivec	3	Rodina	1
Chebský Špalíček	3	Koncert	1
Památky	2	Pernink	1
Wellness	2	Hokej	1
Nic	13	Nevím	9

Zdroj: Vlastní zpracování, 2023

4.2 Shrnutí výsledků dotazníkového šetření

Z dotazníkové šetření vyplývá, že hlavním motivem pro návštěvu Karlovarského kraje pro osoby starší 45 let pocházející především z krajů na území Moravy je zdravotní pobyt a tato skupina lidí oblasti pobývá převážně déle než dva týdny a navštěvují kromě lázní také přírodu. Jejich zdrojem informací o oblasti jsou zejména vlastní zkušenosti či jim informace poskytují příbuzní nebo známí.

Pro osoby ve věkovém rozmezí 16-45 let jsou hlavními motivy k navštívení kraje převážně turistika a zábava, jedná se především o obyvatele ne příliš vzdálených krajů. Větší část osob z této skupiny navštěvuje kraj opakovaně a pobývají zde nejčastěji několik hodin, 2-4 dny či více než 14 dní. Atraktivitami, které nejvíce navštěvují jsou památky, příroda a kulturní akce.

5 Návrhy řešení pro možný budoucí vývoj cestovního ruchu ve vybrané oblasti

Na základě provedených analýz, které poukázaly na nedostatky kraje, lze navrhnout řešení pro možný rozvoj cestovního ruchu v Karlovarském kraji.

5.1 Propagace atraktivit cestovního ruchu v Karlovarském kraji

Není novinkou, že Karlovarský kraj je vyhlášen svým lázeňstvím i samotnými lázeňskými městy, což potvrzují také výsledky z dotazníkového šetření, kde je zřejmé, že je nejvíce v povědomí respondentů oblast lázeňství. Další pro kraj typickou atraktivitou v povědomí lidí je akce mezinárodní filmový festival Karlovy Vary. Kraj by se měl zaměřit na propagaci ostatních atraktivit, např. kulturních a přírodních památek, kulturních a sportovních zařízení, akcí atd.

Internet je v dnešní době nedílnou součástí života každého člověka. V oblasti internetu mají svou roli i sociální sítě, které jsou trendem v posledních několika letech. V současnosti má téměř každý mladý člověk založený účet na některé ze sociálních sítí. Převážně se jedná o sociální sítě Facebook a Instagram. Mnoho mladých lidí hledá nápady na cestování právě na těchto platformách. Rozšířením propagace atraktivit a služeb na sociálních sítích by se mohla posílit image kraje a zvýšil by se potenciál cestovního ruchu především pro tuto skupinu lidí.

5.2 Počet akcí ve vybrané oblasti

Na zvýšení potenciálu cestovního ruchu v Karlovarském kraji by mohlo mít vliv navýšení venkovních hudebních akcí s interprety, které by zaujaly osoby z různých věkových skupin. Některá města v kraji by se mohla zapojit do pořádání hudebních festivalů, které jsou pro mnoho lidí zpestřením letních prázdnin či pracovního volna. Též by měl kraj zvážit pořádání více sportovních akcí, kterých se účastní mnoho lidí z různých věkových skupin. Tyto typy akcí přilákají do oblasti nové lidi a při jejich pravidelném pořádání se nabízí také možnost opakovaného navštěvování.

Závěr

Předmětem této kvalifikační práce bylo charakterizovat oblast, analyzovat nabídku a poptávku po atraktivitách cestovního ruchu v Karlovarském kraji. Za tímto záměrem byl stanoven cíl spočívající ve zkoumání potenciálu cestovního ruchu oblasti Karlovarského kraje pro další možný rozvoj.

V teoretické části byl čtenář seznámen s Karlovarským krajem skrze uvedenou obecnou charakteristiku oblasti a charakteristiku z hlediska lokalizačních, selektivních a realizačních předpokladů.

Další částí práce byla nabídka atraktivit a služeb cestovního ruchu v Karlovarském kraji, která se na úvod věnovala lázeňstvím a lázeňským městům, dále analýze kulturně historických atraktivit, kulturních zařízení, přírodního bohatství, kulturních akcí a lyžařských středisek. Následovala část zabývající se analýzou poptávky po atraktivitách a službách cestovního ruchu v Karlovarském kraje.

Pro analyzování poptávky bylo spuštěno dotazníkové šetření, které probíhalo pouze na území České republiky a bylo zaměřeno na osoby žijící mimo Karlovarský kraj. Součástí dotazníkového šetření byly otázky sloužící k sestavení profilu respondentů. Poté navazovaly otázky týkající se návštěvnosti kraje a také otázky vedoucí ke zjištění image a potenciálu cestovního ruchu ve vybrané oblasti.

Z dotazníkového šetření bylo zřejmé, že nejčastějšími hlavními motivy k navštívení Karlovarského kraje byly zdravotní pobyt, turistika a zábava. Nejnavštěvovanějšími atraktivitami byly lázně, příroda, památky a akce. Překvapivým zjištěním bylo, že většina respondentů se do oblasti vrací a dále by chtěli navštívit i jiné atraktivit.

Z provedených analýz dále vyplynulo, že Karlovarský kraj nabízí mnoho zajímavých atraktivit, které ale nejsou dostatečně propagovány a jsou zastíněny propagací lázní a v letním období propagací mezinárodního filmového festivalu Karlovy Vary. Také byl zjevným nedostatkem minimální zapojení sociálních sítí do propagace atraktivit cestovního ruchu ve vybrané oblasti. Dalším zjištěným nedostatkem bylo nepříliš velké množství venkovních hudebních akcí a sportovních akcí. Z těchto důvodů byly navrženy řešení pro možný budoucí vývoj cestovního ruchu v Karlovarském kraji. Tato řešení by mohla vést k rozvoji cestovního ruchu v oblasti.

Seznam použitých zdrojů

- Beran, A., Vyskoč, P., Filippi, R., Vizina, A., Hušičková, E. a kol. (2019). *Zajištění dostupnosti vodních zdrojů ve vybraných oblastech Karlovarského kraje*. Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka. Dostupné 06.01.2023 z https://heis.vuv.cz/data/webmap/datovesady/projekty/vodnizdrojekv/docvystupy/Zaverecna_zprava_QJ1520318.pdf
- Co se léčí v lázních Jáchymov (n.d.). Dostupné 27.03.2023 z <https://www.laznejachymov.cz/co-lecime/>
- Český statistický úřad (2017). *Charakteristika Karlovarského kraje*. Dostupné 06.01.2023 z <https://www.businessinfo.cz/navody/charakteristika-karlovarskeho-kraje/>
- Český statistický úřad (2022a). *Okresy*. Dostupné 03.04.2023 z <https://www.czso.cz/csu/xk/okresy>
- Český statistický úřad (2022b). *Vybrané údaje o cestovním ruchu v Karlovarském kraji*. Dostupné 10.01.2023 z <https://www.czso.cz/csu/czso/16-cestovni-ruch-v6cllt8iqb> (10.1.2023)
- Český statistický úřad (2022c). *Ekonomické subjekty podle převažující činnosti ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností Karlovarského kraje k 31. 12. 2021*. Dostupné 12.01.2023 z <https://www.czso.cz/documents/11244/188703180/33008422q1r9.pdf/9e41437b-69d7-421f-904c-ff47874891b3?version=1.1>
- Duškova, M. (2022). Karlovarský kraj. Informační portál Karlovarského kraje. Dostupné 26.03.2023 z <http://www.kr-karlovarsky.cz/samosprava/Stranky/karlov-kraj.aspx>
- Františkovy Lázně (n.d.). Dostupné 12.01.2023 z <https://www.frantiskovylazne.cz/>
- Funarena Cheb (n.d.). Dostupné 10.01.2023 z <https://www.kudyznudy.cz/aktivity/funarena-cheb>
- Historie FIJO Cheb (n.d.). Dostupné 12.01.2023 z <https://www.fijo.cz/fijo/historie-fijo-cheb>
- Historie Galerie (n.d.). Dostupné 13.01.2023 z <https://www.galeriekvary.cz/historie-galerie-umeni/>
- Historie Lázní Jáchymov (n.d.). Dostupné 27.03.2023 z <https://www.laznejachymov.cz/historie-lazni/>
- Hotely a ubytování v Mariánských Lázních (n.d.). Dostupné 12.01.2023 z <https://marianske-lazne.info/cz/ubytovani>
- Hrad a zámek Bečov (n.d.). Dostupné 11.01.2023 z <https://www.zamek-becov.cz/cs/o-arealu>
- Hrad a zámek Bečov nad Teplou – odhalte tajemství relikviáře sv. Maura (n.d.). Dostupné 28.03.2023 z <https://www.kudyznudy.cz/aktivity/hrad-a-zamek-becov>
- Hradní pokladna (n.d.). Dostupné 16.04.2023 z <https://www.hradloket.cz/pokladna/>

- Hříbal, A. (2021). *Amerika, přírodní rezervace u Františkových Lázní, nabízí nevšední podívanou*. Chebský deník.cz. Dostupné 13.01.2023 z https://chebsky.denik.cz/zpravy_region/prirodni-rezervace-u-frantiskovych-lazni-nabizi-nevsedni-podivanou-20210508.html
- Chebské vánoční trhy (n.d.). Dostupné 07.04.2023 z <https://www.kudyznudy.cz/akce/chebske-vanocni-trhy>
- Jakubíková, D., Vildová, E., Janeček, P. & Tluchoř, J. (2019). *Lázeňství: management a marketing*. Grada Publishing a.s.
- Jedudedek (2014). *Kladské rašeliny*. Turistika.cz. Dostupné 13.01.2023 z <https://www.turistika.cz/mista/kladske-raseliny/detail>
- Karlovarský kraj (n.d.a). <https://www.czregion.cz/karlovarsky-kraj>
- Karlovarský kraj (n.d.b). <https://www.mmr.cz/cs/microsites/restart-regionu/cechy/karlovarsky-kraj>
- Krajská správa ČSÚ (2022). *Statistická ročenka Karlovarského kraje*. Dostupné 26.03.2023 z <https://www.czso.cz/documents/10180/164924921/33008322.pdf/bfd93c54-07a1-4668-8f3d-5e04de785520?version=1.15>
- Krajská správa ČSÚ v Karlových Varech (2022). *Statistická ročenka Karlovarského kraje*. Český statistický úřad. Dostupné 26.03.2023 z <https://www.czso.cz/csu/czso/statisticka-rocenka-karlovarskeho-kraje-2022>
- Lázeňské domy (n.d.). Dostupné 07.04.2023 z <https://www.lazne-kynzvalt.cz/cs/ubytovani/lazenske-domy>
- Lázeňství (n.d.). Dostupné 12.01. 2023 z https://marianske-lazne.info/cz/lazenstvi#h_302562746271551973709446
- Lázeňství a prameny (n.d.). Dostupné 12.01.2023 z <http://www.karlovy-varech.cz/cz/o-karlovy-varech/lazenstvi-a-prameny>
- Lázně Františkovy Lázně a.s. (n.d.). <http://www.lecebnelazne.cz/profiles/20-lazne-frantiskovy-lazne-a-s>
- Letní sporty (n.d.). Dostupné 10.01.2023 z <https://zivykraj.cz/aktivity-a-zazitky/letni-sporty/>
- Města a Kultura (n.d.). Dostupné 07.01.2023 z <https://zivykraj.cz/aktivity-a-zazitky/mesta-a-kultura/>
- MindBridge Consulting a.s. (2018). *Koncepce rozvoje cestovního ruchu v Karlovarském kraji na období 2018–2023*. Dostupné 10.01.2023 z https://zivykraj.cz/wp-content/uploads/2020/04/Koncepce_CR.pdf
- Muzea a galerie (n.d.). Dostupné 07.01.2023 z <https://zivykraj.cz/pamatky-a-kultura/muzea-a-galerie/>
- Muzeum Královská mincovna Jáchymov (n.d.). Dostupné 08.04.2023 z <http://kvmuz.cz/kontakt/muzeum-kralovska-mincovna-jachymov>
- Muzeum Jáchymov (n.d.). Dostupné 08.04.2023 z <https://www.kudyznudy.cz/aktivity/muzeum-jachymov>

Národní přírodní rezervace Soos (n.d.). Dostupné 13.01.2023 z https://www.frantiskovy-lazne.info/cs/zajimava-mista/narodni-prirodni-rezervace-soos_347

Návštěva sklárny Moser (n.d.). Dostupné 18.04.2023 z <https://www.moser.com/cs/o-moseru/prohlidka-sklarny>

Návštěvní doba (n.d.). Dostupné 17.04.2023 z <https://www.zamek-kynzvalt.cz/cs/informace-pro-navstevniky/navstevni-doba>

O Galerii umění (n.d.). Dostupné 18.04.2023 z <https://www.galeriekvary.cz/o-galerii-umeni/>

O Chebském hradu (n.d.). Dostupné 11.01.2023 z <https://www.hrad-cheb.cz/cz/>

O Moseru (n.d.). Dostupné 13.01.2023 z <https://www.moser.com/cs/o-moseru>

Objevte The Home of Becherovka (n.d.). Dostupné 13.01.2023 z <https://becherovka.com/cs/museum>

Odbor bezpečnosti a krizového řízení Krajského úřadu Karlovarského kraje (2020). *Bezpečnostní strategie Karlovarského kraje 2020-2024*. Informační portál Karlovarského kraje. Dostupné 10.01.2023 z http://www.kr-karlovarsky.cz/samosprava/dokumenty/Stranky/koncepce/oblast-bezpecnosti/strategie_bezpecnost.aspx

Odbory Krajského úřadu Karlovarského kraje (2021). *Program rozvoje Karlovarského kraje 2021-2027*. Informační portál Karlovarského kraje. Dostupné 10.01.2023 z <http://www.kr-karlovarsky.cz/samosprava/dokumenty/Stranky/koncepce/oblast-region-rozvoje/PRKKaSRKK.aspx>

Památky (n.d.). <https://marianske-lazne.info/cz/pamatky>

Památky a kultura (n.d.) Dostupné 07.01.2023 z <https://zivykraj.cz/pamatky-a-kultura/>

Park Boheminium Mariánské Lázně (n.d.). Dostupné 13.01.2023 z <https://www.boheminium.cz/>

Park Boheminium – vstupné a otevírací doba (n.d.). Dostupné 18.04.2023 z <https://www.boheminium.cz/marianske-lazne/vstupenky/>

Počasí v Karlových Varech (n.d.). <https://www.kam-a-kdy.cz/when/evropa/-eska-republika/karlovy-vary/>

Pro koho je léčba určena (n.d.). Dostupné 07.04.2023 z <https://www.lazne-kynzvalt.cz/cs/lazenska-pece/o-lecbe/pro-koho-je-lecba-urcena>

Profil festivalu (n.d.). Dostupné 13.01.2023 z <https://www.kviff.com/cs/o-festivalu/profil-festivalu>

Průvodce hradem Loket (n.d.). Dostupné 11.01.2023 z <https://www.hradloket.cz/hrad-loket/>

Ray, N., Das, D. K. & Kumar, R. (2021). *Tourism Marketing a strategic approach*. Oakville: Apple Academic Press.

Ski Centrum Bublava – Stříbrná (n.d.). Dostupné 12.01.2023 z <https://www.ceskehory.cz/ski-areal/popis/bublava.html>

Skiareál Klínovec (2017). Dostupné 12.01.2023 z <https://zivykraj.cz/zima/skiareal-klinovec/>

- Skiareál Klínovec (n.d.). Dostupné 12.01.2023 z <https://www.ceskehory.cz/ski-areal/popis/klinovec.html?ref=10u>
- Skiareál Plešivec (2018). Dostupné 12.01.2023 z <https://zivykraj.cz/zima/skiareal-plesivec/>
- Slavná historie (n.d.) Dostupné 23.03.2023 z <https://zivykraj.cz/poznejte-kraj/slavna-historie/> (23.3.2023)
- Soukup, V. & David, P. (2020). *Krušné hory známé i neznámé*. UNIVERSUM.
- Svatošské skály (n.d.). Dostupné 13.01.2023 z <https://www.karlovyvary.cz/cs/svatosske-skaly>
- Svoboda, A. (2008). *Rozhledna Krudum u Horního Slavkova*. Rozhledny. <https://rozhledny.webzdarma.cz/krudum.htm>
- Swarbrooke, J. & Horner, S. (2007). *Consumer Behaviour in Tourism*. (2.vyd.). London: Routledge.
- Tomák (n.d.). *Karlovarský kraj*. Dostupné 12.01.2023 z <https://studijni-svet.cz/karlovarsky-kraj-otazka-ze-zemepisu/>
- Ubytování (n.d.). Dostupné 27.03.2023 z <https://www.laznejachymov.cz/>
- Ubytování Karlovy Vary (n.d.). Dostupné 12.01.2023 z [https://www.karlovyvary.cz/cs/ubytovani-karlovy-vary#filters/kv_th\[\]=15](https://www.karlovyvary.cz/cs/ubytovani-karlovy-vary#filters/kv_th[]=15)
- Valdštejnské slavnosti v Chebu (n.d.). Dostupné 13.01.2023 z <https://www.valdstejnske-slavnosti.eu/>
- Vánoční trhy Karlovy Vary (n.d.). Dostupné 07.04.2023 z <https://vanocnivary.cz/>
- Vodičková, V. (2023). *Kynžvartská daguerrotypie*. Informační portál Karlovarského kraje. Dostupné 13.01.2023 z <https://www.karlovarsky.cz/kultura/Stranky/UNESCO/Kynzvalt.aspx>
- Vodičková, V. (2022a). *Hornický region Erzgebirge/Krušnohoří*. Informační portál Karlovarského kraje. Dostupné 13.01.2023 z <https://www.karlovarsky.cz/kultura/Stranky/UNESCO/Krusnohori.aspx>
- Vodičková, V. (2022b). *Slavné lázně Evropy*. Informační portál Karlovarského kraje. Dostupné 13.01.2023 z <https://www.karlovarsky.cz/kultura/Stranky/UNESCO/Slavne-lazne-Evropy.aspx>
- Vodičková, V. (2022c). *Česko-Bavorský Geopark – Národní Geopark Egeria*. Informační portál Karlovarského kraje. Dostupné 13.01.2023 z <https://www.karlovarsky.cz/kultura/Stranky/UNESCO/Geopark.aspx>
- Vstupné (n.d.a). Dostupné 16.04.2023 z <https://www.zamek-kynzvalt.cz/cs/informace-pro-navstevniky/vstupne>
- Vstupné (n.d.b). Dostupné 16.04.2023 z <https://www.zamek-becov.cz/cs/informace-pro-navstevniky/vstupne>
- Vstupné na hrad Cheb (n.d.). Dostupné 16.04.2023 z <https://www.hrad-cheb.cz/cz/vstupne-na-hrad-cheb>
- Zahájení lázeňské sezóny (n.d.). Dostupné 13.01.2023 z <http://www.karlovyvary.cz/cz/o-karlovyvarech/zahajeni-lazenske-sezony>

Zahájení lázeňské sezony Františkovy Lázně (n.d.). Dostupné 13.01.2023 z <https://www.finfo.cz/cz/aktivity-v-regionu/zahajeni-lazenske-sezony-frantiskovy-lazne>

Zahájení lázeňských sezón (2022). Dostupné 13.01.2023 z <https://zivykraj.cz/lazne/zahajeni-lazenskych-sezon/> (13.1.2023)

Zámek Kynžvart (n.d.). Dostupné 11.01.2023 z <https://www.zamek-kynzvalt.cz/cs/vice-o-zamku>

Zimní sporty (n.d.). Dostupné 10.01.2023 z <https://zivykraj.cz/aktivity-a-zazitky/zimni-sporty/>

Seznam tabulek

Tab. 1: Seznam otázek dotazníkového šetření.....	32
Tab. 2: Příklady věcí, které respondenti v Karlovarském kraji postrádají	43
Tab. 3: Představa respondentů pod pojmem Karlovarský kraj.....	45
Tab. 4: Příklady atraktivit, které by chtěli respondenti navštívit.....	47

Seznam obrázků

Obr. 1: Mapa ČR.....	8
Obr. 2: Mapa okresů Karlovarského kraje.....	8
Obr. 3: Pohlaví respondentů	33
Obr. 4: Věkové skupiny	34
Obr. 5: Respondenti žijící v jednotlivých krajích ČR.....	35
Obr. 6: Návštěvnost v Karlovarském kraji	36
Obr. 7: Důvody k nenavštívení Karlovarského kraje	36
Obr. 8: Hlavní motivy k navštívení Karlovarského kraje.....	38
Obr. 9: Navštívené atraktivity a aktivity v Karlovarském kraji.....	39
Obr. 10: Zdroje o navštívených místech/aktivitách	40
Obr. 11: Počet přenocování	41
Obr. 12: Frekvence návštěv Karlovarského kraje.....	42
Obr. 13: Doporučení návštěvy Karlovarského kraje	42
Obr. 14: Karlovy Vary	44
Obr. 15: Mariánské Lázně	44
Obr. 16: Františkovy Lázně	44
Obr. 17: Rozhledna Krudum.....	46

Abstrakt

Šušalová, R. (2023). *Hodnocení potenciálu příhraničních oblastí pro rozvoj cestovního ruchu* [Bakalářská práce, Západočeská univerzita v Plzni].

Klíčová slova: cestovní ruch, Karlovarský kraj, lázně, Lázeňský trojúhelník

Tato kvalifikační práce je zaměřena na hodnocení potenciálu Karlovarského kraje pro rozvoj cestovního ruchu. V teoretické části jsou zpracovány základní informace o vybrané oblasti, a posléze je oblast charakterizovaná z hlediska lokalizačních, selektivních a realizačních předpokladů. Součástí následné praktické části je nabídka atraktivit, jež byla dále hodnocena. Dále jsou v praktické části prezentovány výsledky z dotazníkového šetření, prostřednictvím kterého proběhl sběr dat vztahujících se k poptávce po atraktivitách a aktivitách v kraji. Dotazníkové šetření bylo zaměřené na respondenty žijící mimo Karlovarský kraj. Na závěr jsou představeny nedostatky vyplývající z provedených analýz a navržena jejich řešení pro možný rozvoj cestovního ruchu.

Abstract

Šušalová, R. (2023). *Evaluation of the potential of border areas for the development of tourism* [Bachelor Thesis, University of West Bohemia].

Key words: tourism, Karlovy Vary Region, spa, The Spa Triangle, supply, demand

This qualification thesis focuses on the evaluation of the potential of the Karlovy Vary Region for the development of tourism industry. In the theoretical part, basic information about the selected area is elaborated, and then the area is characterized in terms of locational, selective and implementation prerequisites. The subsequent practical part includes the offer of attractions, which was further evaluated. Furthermore, the practical part presents the results from the questionnaire survey, through which data related to the demand for attractions and activities in the region were collected. The questionnaire survey was aimed at respondents living outside the Karlovy Vary Region. In conclusion, the shortcomings resulting from the analyses carried out are presented and their solutions for the possible development of tourism are proposed.